

TOVAČOVSKÝ *Ramēlot*

Červen 2016

číslo 3

cena 15 Kč

Z obsahu

- Z mateřské školy
- Ze základní školy
- Z činnosti spolků
- Ze sportu
- Kalendář akcí
- Pozvánky
- Historické okénko

125 let ZŠ a MŠ v Tovačově aneb školní akademie ve fotografiích

Z mateřské školy

Střípky z naší MŠ

II. pololetí školního roku se nám pomalu blíží ke konci a ve školce už stihly děti prožít spoustu veselých dnů s kamarády a zúčastnily se velkého množství akcí.

V březnu to byly naše již tradiční dětské šibřinky, kde se sešla spousta krásných masek, tancovalo se a soutěžilo. Vítězek z této akce putoval do MŠ a byl využit na zakoupení interaktivní tabule a didaktických pomůcek. Jménem všech dětí bychom chtěli poděkovat všem sponzorům, kteří na tuto akci přispěli finanční částkou nebo dárkem do tomboly, a také ochotným rodičům, kteří napekli dobrotu na prodej a pomohli při závěrečném úklidu. Za dětmi každý měsíc přijelo do školky divadlo a za pohádkou jsme se také vydali do divadla v Olomouci a Prostějově. Navštívili jsme místní knihovnu, ve které nám paní Pazderová přichystala pěkné povídání nad knížkami o zvířátkách.

Na začátku měsíce dubna děti ze tříd Medvídků a Sluníček zahájily předplavecký výcvik na bazéně v Přerově. V tomto měsíci si také děti vyzkoušely své znalosti při jízdě na kole, koloběžce či odrážedle a za odvalu získaly průkaz na kolo a diplom. Nechyběla ani návštěva u našich dobrovolných hasičů v místní hasičské zbrojnici. Obrovský dík patří především panu M. Majarovi a panu P. Majarovi., kteří se dětem věnovali s maximálním nasazením, ukázali jim veškeré vybavení - obleky, přilby, vyprošťovací nástroje, hadice, dýchací přístroje, motorový člun, plošinu a mnoho dalšího. Asi největší zážitek pro všechny děti byla závěrečná jízda hasičským autem až k naší školce. Také za námi přijela policie, aby děti seznámila s jejich důležitou profesí. Děti si mohly prohlédnout oblečení, pouta, obušek a na závěr si mohly vyzkoušet, jaké to je sedět v policejním autě a mluvit do vysílačky.

Začátkem měsíce května se děti ze třídy Medvídků zúčastnily atletické olympiády mezi okolními školkami, tentokrát v MŠ Troubky. A protože se pilně připravovaly, ukázaly se jako správní sportovci a vybojovaly si zlatý pohár a spoustu cenných medailí. Vystoupily také s krátkým programem na školní akademii při příležitosti oslav 125 let založení ZŠ. Děti nezapomněly ani na své nejbližší a pilně se

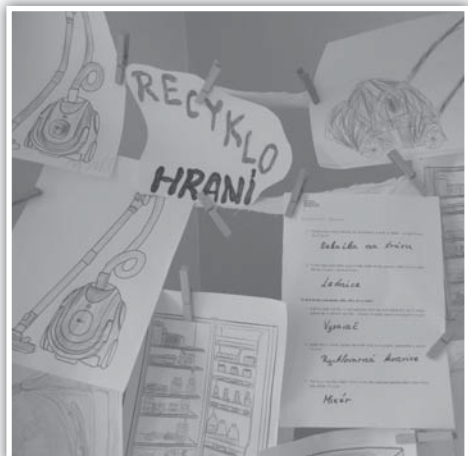
připravovaly na besídky ke Dni matek. Do školky také zavítal tovačovský včelař pan J. Pietrak, který dětem přiblížil život včel a seznámil je s prací včelaře.

S velkou radostí jsme také přijali pozvání od paní Galetové a dětí ze ZUŠ na jarní koncert, který se dětem velice líbil. Na konec května se jistě těšily především děti ze tříd Medvídků a Sluníček a vyrazily na ŠVP na chatu Relaxa do Staré Vsi u Rýmařova. Pirátskou pohádkou nám začal poslední měsíc školního roku a s piráty a námořníky v naší školice poplujeme celý měsíc až na ostrov prázdnin. Ale než tam doplujeme, užijeme si ještě spoustu zábavy. A co nás ještě čeká? Pojedeme na výlet, přijede za námi Jirka Hadaš s námořnickou show, oslavíme společně Den otců na školní zahradě a rozloučíme se s předškoláky v obřadní síni našeho krásného zámku.

Lenka Šálková, MŠ

Hádej, co to je

Do plnění úkolů Recyklohraní se pustilo tentokrát i 28 dětí ze třídy Medvídků z mateřské školy:

Děti dostávaly úkoly z pracovního listu a odpovědi jsem zapisovala. Zároveň děti vyhledávaly obrázky daných spotřebičů, které následně vymalovávaly.

Spotřebiče měly děti možnost zhlédnout i ve skutečnosti. Na lednici a školní sekačku trávy jsme se museli jít podívat na místa jim určená. Dále děti měly možnost jeden starý mixér rozmontovat a podívat se, z čeho všeho se skládá.

Jitka Řepková

Ze základní školy

Malá chemická olympiáda

Dne 2. 6. 2016 se konal 15. ročník malé chemické olympiády.

Je určena žákům, kteří se učí chemii druhým rokem a jsou ze ZŠ i gymnázií. Soutěž měla pouze teoretickou část složenou z kapitol:

- a/ Částicové složení látek,
- b/ Halogenidy, oxidy a sulfidy,
- c/ Kyselost a zásaditost, vodní roztoky,
- d/ Praktická chemie /práce s textem/.

Součástí výše uvedeného byly i chemické rovnice a chemické výpočty. Předpokládaly znalost trojčlenky, výpočtu hmotnostního zlomku a procent, výpočet molární hmotnosti a výpočtů z chemické rovnice.

Z naší školy ZŠ a MŠ Tovačov se této soutěže zúčastnili žáci IX. A třídy, a to Eliška Zatloukalová, Jan Mraček a Matyáš Skopal.

Soutěž měla zajímavě zadané úkoly a na ukázkou uvádím aspoň část z jedné kapitoly: Bylo - nebylo jedno město v Polském království. Ve zdejší vápencové jeskyni pod hradem Wawel přebýval drak se sedmi hlavami, který sužoval knížete, jeho krásnou dceru i všechny obyvatele. Jednoho dne se objevil rytíř, který zlého draka přemohl Istí. Dal mu

k snědku ovčí kožešinu naplněnou sírou. Nic netušící drak kožešinu snědl. Jakmile kožešinu snědl, síra v něm začala reagoval. Drak rychle letěl k řece, kde pil a pil a pil tak dlouho, až prasknul.

A teď teprve začínaly úkoly....

1. Zapiš rovnici spolknuté síry s kyslíkem a následně rovnici produktu této rovnice s vodou?
2. Nebo? Mohl drak puknout ještě dříve, než doletěl k řece - výpočet kolik litrů oxidu siřičitého vzniklo při reakci s kyslíkem, když rytíř naplnil kožešinu 32 g síry ? atd....

Soutěžilo 40 soutěžících a všechny je potřeba pochválit. Také naši soutěžící se snažili a Matyáš Skopal se stal i úspěšným řešitelem. Taky Eliška a Honza uká-

zali, že se chemie nebojí. Milí žáci, děkuji Vám za reprezentaci školy i sebe. A přeji pohodové prázdniny. Ať se Vám daří na Vámi zvolených středních školách

Vladimíra Vránová

Zpráva o exkurzi žáků 4. ročníku.

Interaktivní muzeum vědy: Jedinečné vlastnosti vody.

Dne 26. 4. 2016 se žáci 4. A a B třídy zúčastnili exkurze s netradičním způsobem vyučování v Interaktivním muzeu vědy Univerzity Palackého v Olomouci.

Na možnost přivést žáky do těchto prostor mě upozornil náš žák a můj spolupracovník v oblasti chemie a biologie, který nyní studuje Univerzitu Palackého – Přírodovědeckou fakultu, obor biochemie – a pracuje v Pevnosti poznání jako jeden z animátorů - Miroslav Peřina z Tovačova.

Objednali jsme program určený pro žáky 4. tříd, protože učím 4. B z přírodovědy.

V přírodovědě se učíme o neživých a živých přírodninách a jednou z nich je voda. Program se jmenoval: Jedinečné vlastnosti vody. Voda je látka charakteristická unikátními vlastnostmi a neobvyklým chováním.

Prostřednictvím zajímavých pokusů a zábavných úkolů jsme se seznámili s chemickými a fyzikálními vlastnostmi vody, praktic-

ky si žáci mohli zkusit, proč voda nadnáší někdy méně a někdy více, jak to je s „povrchovou blankou“ na kapce vody, a proč tedy mohou někteří živočichové chodit po vodní hladině a jiní ne. V expozici světla a tmy jsme zkoušeli míchání barev, zkoumali zajímavé organismy pod mikroskopem. Navštívili jsme digitální planetárium, kde jsme zhlédli film o vesmíru. Také se žáci seznámili s principy jednoduchých strojů a zábavnou formou se mohli realizovat u různých známých a méně známých hádanek a hlavolamů, které rozvíjí logické myšlení. Protože jsme měli na Pevnost poznání jen určitý čas a nestihli jsme ještě třeba obor historie, doporučuji učitelům i žákům, aby si naplánovali cestu za výukou třeba o záhadách olomoucké pevnosti, nebo Římanech v Olomouci, také o třicetileté válce atd. Pevnost je určena pro všechny. Všele doporučujeme její návštěvu.

Vladimíra Vránová

Recyklohraní

V pátek 4. března 2016 jsme se s chlapci ze sedmé třídy pustili do plnění dalšího úkolu do recyklohraní. Naším úkolem bylo sestavit solární troubu. Hoši byli opravdu šikovní a práci si užívali. I když nebylo zrovna snadné uřezat poměrně silné díly polystyrenu nebo těmito díly obalenými alobalem zateplit vnitřní stěny krabice, nakonec se povedlo. Nejlépe si při výrobě vedl Martin Pasz, který se dokázal s každým bodem postupu opravdu skvěle vypořádat.

Po té, co jsme troubu vyrobili, předali jsme ji panu učiteli Jehlářovi, aby si o ní žáci promluvíli v hodinách fyziky a aby si na jednoduchém pokusu ověřili, zda je opravdu funkční.

Marcela Haraštová

Pátrej a poznávej

Náš úkol byl prozkoumat dva nejběžnější domácí spotřebiče. Tuto část jsme plnili s třídou 8.A a 7.A.

Doma jsme si všichni mixer i rychlovarnou konvici prohlédli a v hodině ICT vyhledávali důležité informace. První elektrický mixer byl patentován v roce 1922 v USA. Používal se na výrobu mléčných koktejlů. Shodli jsme se, že nej-používanější mixery jsou ponorné tyčové. Elektromotor pohání rotující nože z nerezové oceli, které v nádobě rozsekají a rozmělní různé suroviny.

Rychlovarná konvice má zajímavější historii. Předchůdce rychlovarné konvice je ruský samovar původem z Asie. Samovary se používaly několik století, ale voda se ohřívala ohněm. První elektrická konvice nebyla vůbec rychlovarná. Vznikla 1891 v USA. Až v roce 1922 byla představena konvice s vestavěným topným tělesem podobným tomu, co používáme dnes.

Zjistili jsme, že se v moderních kuchyňských přístrojích používá hodně plastů, ale i barevných kovů a jejich slitin. Proto, když konvice nebo mixery do-slouží, nesmíme je vyhazovat do popelnic. Na elektrické zařízení jsou určené speciální kontejnery nebo sběrné dvory, kde se přístroje rozebírají.

Petr Jehlář

Solární trouba

V dnešní době používáme solární energii k mnoha účelům. Jedna z možností je její využití při vaření jídel v solární troubě, kterou jsme se pokusili vyrobit. Bylo k tomu potřeba: kartónová krabice, černý papír, alobal, polystyrén, sklo, izolepa, lepidlo a nůžky.

Jako první jsme z krabice odřezali tři horní části víka, které jsme přilepili na čtvrtý díl. Dále jsme krabici obalili černým papírem. Potom jsme uřezali čtyři kusy polystyrenu, které jsme obalili alobalem a následně je vložili do krabice. Aby sklo nebylo ostré, museli jsme ho po obvodu přelepit izolepou. Po přelepení jsme ho také za pomoci izolepy nalepili na otvor v krabici.

Model solární trouby se nám všem líbil. Doufám, že budeme brzy takovou troubu používat i doma.

Martin Čelechovský, 7.A

Recyklohraní ve 3. třídě

Ve třídě 3. A, kde je 27 dětí, se pustil do vypracování úkolu hlavně třídní učitel František Štěpánek. Děti si popřemýšlely s panem učitelem o elektrických spotřebičích, které znají z domova rodičů a babiček. Také si o spotřebičích přečetly ve čtení s paní učitelkou Lehkou.

S radostí se pustily do úkolu č. 1, kde ve Vv a Pv s paní učitelkou Vránovou a panem učitelem třídním tvořily obrysy spotřebičů.

Potom se pustily do osmisměrky a pan učitel všechno nafotil. Nedal se ale splnit úkol č. 3 podle zadání, protože firma Scolarest nikoho do kuchyně nemůže pustit. Nemáme zdravotní průkazy, a tak se s námi aspoň paní kuchařky vyfotografovaly. Fotky pořídil pan učitel Štěpánek a zprávu zapsala podle povídání dětí V. Vránová + poradkyně ze třídy - Adéla Mračková a Kamila Křepelková.

Není vzduch jako vzduch

Společně se v Recyklohraní už dlouho zabýváme vším, co se týká třídění a recyklace odpadů. Víme, jak sbírat a třídit papír, plasty či sklo, víme, kam s vybitými bateriemi, a mnoho z nás má díky Recyklohraní zkušenosti se sběrnými dvory a se zpětným odběrem použitých drobných elektrozařízení. Poznali jsme už také, jak zacházet s různou energií – jak si vyrobit motorek nebo jak uvařit oběd v jednoduché solární peci...

Ale přes to všechno je i nadále ještě co objevovat, protože se před námi neustále odkrývají další možnosti a aktivity, jak šetřit energie a přírodní zdroje.

Jednou z takových nových možností je - vyhýbat se vzduchu!

Cože? Říkáte si... Tak to je nějaká pěkná hloupost! Bez vzduchu se přece nedá žít! Ale bez toho vzduchu, co máme my na mysli, se žít a dýchat určitě dá!

Například víme, že některé výrobky jsou baleny v mnoha zbytečných obalech, s nimiž si tak vlastně navíc kupujeme i vzduch...

Hlavní náplní tohoto úkolu Recyklohraní byly „zbytečné obaly“ v rámci takzvané posloupnosti (hierarchie) nakládání s odpady.

Diskutovali jsme v hodinách chemie a pracovního vyučování o problémech:

- co si kdo pod pojmem „zbytečný“ obal představí, co je ještě funkční obal a co už obal „navíc“,
- jakou mají děti, žáci a studenti vlastní zkušenost s nadměrným obalem (zda se s tím už setkali, viděli či koupili a proč),
- co si myslí, že by se dalo a mohlo prodávat v menším obalu,
- co by se dalo a mohlo prodávat ve vratných či opakovaně použitelných obalech a jaké jsou možnosti takových víceúčelových obalů (látkové tašky místo igelitek, vlastní nádoby aj.),
- jak se dají obaly recyklovat a co se z recyklátu dá vyrobit.

Zamysleli jsme se společně nad tím, co je ještě ochrana výrobku před poško-

zením, rozdrčením (vakuově balené brambůrky, sušenky aj.) a co už je marketingový trik výrobce či prodejce (různá dárková balení 2+1, akce typu XXL, 10 % navíc za stejnou cenu apod.).

Shrnuli jsme na závěr před vyplněním dotazníku:

Řekli jsme si, jak bychom obecně měli nakládat s odpady:

1. Chovat se tak, abychom tvořili – produkovali – odpadu co nejméně.
2. Věci, které již nepotřebujeme, ihned nevyhazovat, ale snažit se najít pro ně náhradní využití.
3. Třídit odpady v domácnosti, vyrábět z nich nové věci nebo je používat k novým účelům – tedy RECYKLOVAT.
4. Ze zbytkových odpadů, které nelze již dále využít, průmyslově vyrobit energii (spalovny).
5. Na skládku ukládat pouze odpad, který již nelze nijak dále zpracovat a využít.

Vladimíra Vránová

Střední škola řezbářská Tovačov

Šachy pro pana prezidenta

V květnu navštívil Olomoucký kraj prezident ČR Miloš Zeman. Při této příležitosti dostala Střední škola řezbářská Tovačov impuls z kanceláře hejtmána Jiřího Rozbořila k výrobě šachů pro pana prezidenta.

Šachy jsou darem Olomouckého kraje a právě Olomoucký kraj je hlavní inspirací. Jednotlivé figury vychází z pěti okresů a jsou stylizací jejich dominant. Sloup Nejsvětější Trojice z Olomouce je králem, vysílač Praděd dámou, nárožní prvek z městského domu Hanačka z Prostějova je střelcem, Přerovský zubr je jezdcem a věznice v Mírově věží. Pěšci jsou jednoduchým osmiúhelníkem a ztělesňují tak 8 měst (Hranice, Konice, Litovel, Lipník nad Bečvou, Mohelnice, Šternberk, Uničov a Zábřeh).

Dílo je tvořeno šachovnicí, která je skříňkou se dvěma zásuvkami, v nichž jsou ukryty jednotlivé figury. Rozměry šachovnice jsou 50 x 50 x 10 cm a váha 10 kg. Vše je vyrobeno z javorového a ořechového dřeva, které je dále zdobeno řezbou po okraji šachovnice a zlačením. Ořechové figury jsou dobarveny mořidlem a na boční části skříňky je vyryto a vyzlaceno písmeno „Z“, které odkazuje na příjmení pana prezidenta Miloše Zemana, a činí tak z celého díla osobní záležitost.

Samotná práce na projektu trvala přes jeden měsíc a vzhledem k náročnosti a termínu na něm pracovali 3 učitelé odborného výcviku a žáci školy soustružili figury a prováděli povrchovou úpravu a dokončovací práce. Návrh a design je dílem učitele odborného výcviku MgA. Jakuba Vychodila. Projekt započal výběrem návrhu, PC vizualizací a tiskem šablon, následně byl vybrán vhodný materiál a pracovalo se na jednotlivých dílech. Nejnáročnější bylo vyrobit mnoho součástí, které zapadnou do sebe a vytvoří tak ucelené dílo – funkční a estetické. I přes svoji náročnost byla samotná výroba zvláštním okamžikem, kdy se zodpovědnost stala ctí pracovat na jedinečném výrobku pro pana prezidenta ČR.

za SŠŘ Jakub Vychodil

Historické okénko

Z historie židovské obce - „Bejt Olam – Bejt Tahara“

V hebrejském jazyce existuje pro místo posledního odpočinku hned několik básnických názvů. Jedním z nich je bejt olam (hebr. בית עולם), v překladu znamená „dům věčnosti“. Bejt tahara (hebr. בית טהרה) doslova znamená „dům očisty“ a běžně se používá k označení obřadní místnosti a márnice.

Počátky židovského pohřbívání v Tovačově zůstávaly dlouhou dobu nevyjasněny. Mnoho badatelů vycházelo z publikace Ing. Jaroslava Klenovského, jenž zmiňuje existenci dvou židovských hřbitovů. Vznik prvního nelze přesně časově zařadit, protože se nezachovaly žádné dokumenty. Předpokládá, že k založení mohlo dojít chvíli po vzniku židovské obce v 16. století, neboť povinností každé nové obce bylo koupit pozemek pro pohřbívání. Zároveň ve své publikaci dokládá existenci starého hřbitova v blízkosti synagogy, na jihozápadním konci Židovské ulice. Tento hřbitov měl být zpusťošen během švédské invaze v létě 1643 a dnes na jeho ploše stojí nákupní středisko Jednoty. Nový hřbitov, ten který známe dodnes (ulice Podvalí), měl být umístěn po roce 1643 mimo jádro osídlení, na pozemku bývalého psince a část náhrobků měla být pravděpodobně přenesena na tento hřbitov, přičemž dva nejstarší jsou datovány do roku 1614 a 1615.

Jasno do celé situace vnesl PhDr. Miroslav Marada, přerovský archivář, který ve svém článku vyvrací domněnku o vzniku hřbitova až po třicetileté válce a současně zpochybňuje hypotézu o existenci staršího hřbitova, jež měl být umístěn v Židovské ulici. Pátráním v archivních pramenech objevil zápis v nejstarším tovačovském urbáři z roku 1567, který informuje, že:

„týž ti všickni židé ze spolka dávají z kusu místa u rybníka Placu, na pohřeb židů jim vyměřený, o svatém Jiří 24 grošů, o svatém Václavě 24 grošů“.

Téměř totožný zápis nachází i v urbáři z roku 1678:

„Item ze spolku židé platu stálého z kusu místa u rybníka Placu blíž nynější pazderně, jim na pohřeby židův vyměřeného, ročně o svatém Jiří dávají 24 grošů, o svatém Václavě 24 grošů.“

Rybník Plac neboli Zvolenov zanikl v 1. třetině 19. století, již v dřívějších dobách ale býval občas vypouštěn a přeměňován na louky. Polohu hřbitova vzhledem k rybníku lze ověřit podle starých situačních plánů z konce 18. a počátku 19. století. Původ nejstarších dochovaných náhrobků z let 1614 a 1615, tudíž také nelze hledat nikde jinde než na současném pohřebišti.

V souvislosti s novým hřbitovem mluvíme i o smuteční obřadní síni (bejt tahara), která byla vystavěna na pozemku hřbitova v roce 1889, podle projektu architekta Maxe Fleischera, v novorenesančním slohu. Financována byla z prostředků židovského podnikatele a majitele tovačovského zámku, rytíře Davida Gutmanna. Na památku investora, umístil architekt do štítu síně erb rytíře Gutmanna. Jeho jméno je zmíněno i v dedikačním nápisu z průčelí:

יוסד והוקם בנפש חפצה מהנגיד הגביר מוה דוד ריטטער פון גוטמאנן דוד ש

טוב לעמו וגומל חסד גם עם המתים ותהי זאת לאחוזות בית עולם דקק טאביטשוי

čti první a druhý řádek:

jased ve hukam b-nefeš chefca me ha-nagid ha-gavir [morenu ha-rav] David Ritter von Gutmann David še tov le-amo ve gomal chesed gam am ha-metim ve thi zot le-achuzot bejt olam [de kehila kaduša] Tobitschau

V doslovném překladu se dozvíme:

„Založeno a postaveno s horlivou duší od urozeného Davida, našeho učitele a pána, rytíře Gutmanna, Davida, jenž byl laskavý ke svému lidu a prokazoval milosrdenství také zemřelým. Budiž majetkem svaté obce tovačovské.“

Dolní nápis, poukazuje na dataci:

בשנת " נתן ו' לקח י'ה'א' ש'ב' י'ה'ו'ה' מב'ו'ד'ך' ל

čti:

bišnat Adonai natan ve Adonai lakach jhe šem Adonai mevorach l[i-frat katan]

V doslovném překladu:

„V roce 650 dle malého počtu Hospodin dal a Hospodin vzal, jméno Hospodinovo buď požehnáno.“

Zde se chvíli pozastavíme u židovského letopočtu. Jak jste si jistě všimli, datační nápis zmiňuje frázi „dle malého počtu“ a rok 650. Přesto se v nápisu neobjevují žádné arabské číslice. Jak jsem tedy přišla na rok 650? Je to tím, že hebrejská abeceda se skládá z 22 souhlásek a každá souhláska má svojí číselnou hodnotu. V datačním textu jsou zvýrazněny souhlásky (jsou nad nimi tečky), u kterých se má číselná hodnota přiřadit. Datace malým počtem se tedy provede součtem všech čísel a přičte se 5000. Jedná se o souhlásky a číselné hodnoty:

[20ך][200ך][6י][2ב][40מ][5ה][6י][5ה][10י][40ם][300ש][1א][5ה][10י]

$650 + 5000 = 5650$. Židovský letopočet 5650 lze snadno přepočítat na křesťanský. Odečtením 3760 let (+1 v případě, že v daný moment podle křesťanského kalendáře již začal nový židovský rok). Proč 3760? V judaismu se letopočet udává od stvoření světa, podle židovské tradice k němu došlo roku 3760 př. K.

Opět tedy trocha matematiky: $5650 - 3760 = 1890$.

Židovský letopočet 5650 odpovídá křesťanskému roku 1890. Dle dostupných zdrojů byla síň dostavěna po židovském novém roce 5650, tzn. na podzim nebo v zimě roku 1889.

Pro zajímavost uvádím, že v datačním nápisu musela být v průběhu úprav udělána chyba, neboť nad hebrejským písmenem נ (číselná hodnota 40) není zvýrazněná tečka a text uvádí chybný rok 5610, v přepočtu 1850 našeho letopočtu.

Architekt místnosti navrhl tak, aby vyhovovaly provozu, jenž byl typický pro zařízení tohoto druhu. Sín se tak sestávala z obřadní haly, umývárny, místnosti pro zemřelého, místnosti pro hlídače a místnosti pro rekvizity. Se síní byla současně vybudována i cihelná zeď, která ohraničuje pohřebiště. V severozápadní části zdi lze spatřit úzkou branku, tzv. kohenskou branku. Budova byla využívána do roku 1942. Poté, co byli místní Židé v roce 1942 deportováni do koncentračních táborů, se změnila ve sklad nábytku. Po válce začala sín chátrat, protože tehdejší prostějovská židovská náboženská obec se o ni nemohla finančně starat. Teprve po opravách v roce 1996 mohla být sín znovu zpřístupněna. V prostorách síně bylo po rekonstrukci zřízeno muzeum židovské komunity. Po stránce prezentační byl zvolen systém panelů zavěšených na zdi, na kterých se můžeme dočíst o historii Židů ve světě, v českých zemích, v Tovačově a historii pohřebního ritu. Z hmotných exponátů je zastoupen pouze zlomek původního vybavení síně, a to katafalk a tzv. skříň mrtvých. Zbytek předmětů byl dovezen z jiných podobných moravských objektů. Jedná se o desky sloužící k rituální očištění zemřelého (taharu), liturgické texty na dřevěných deskách, umístěné na zdi obřadní haly, kamenné desky z tovačovské synagogy a zařízení sloužící pro spouštění rakve do hrobu.

V současné době se na ploše židovského hřbitova nachází 293 náhrobků. V mnoha případech se dochovaly pouze podstavce. I tyto byly započítány do celkového součtu 293 náhrobních kamenů. Atmosferická eroze se nejvíce podepsala na řadě pískovcových kamenů, některé náhrobky tak zcela zanikly. Okolnosti nasvědčují i tomu, že došlo k odstraňování náhrobků. Nejvíce patrné je to u náhrobku N 219, kde se dochovala pouze předzahrádka.

Hřbitovní plocha nebyla využívána systematicky, ale podle příbuzenských vztahů zemřelých, čímž se vytvořilo několik souběžných řad. Na první pohled pohřebiště nepůsobí přeplněně, třetina hřbitovní plochy zůstává volná. Historické jádro hřbitova se nachází uprostřed východní poloviny pohřebiště, v rozsahu čísel N 140-191. Tyto náhrobky také patří mezi nejvíce poškozené erozí, která znemožňuje četbu epitafu. Nejstarší dva náhrobky pocházejí z let 1614 (N 1) a 1615 (N 2).

Po výtvarné stránce se jedná o pískovcové macevy (hebr. *מַצֵּבָה* ,náhrobek) s obloukovým završením, reliéfní obrubou a tesaným písmem. Nestojí na ploše hřbitova, ale jsou vsazeny ve hřbitovní zdi, v severozápadním rohu, poblíž kohenské branky. I ostatní náhrobky ze 17. století jsou jednoduché, bez vegetativních či ornamentálních motivů. Většinou se setkáváme s kvadrátní macevou s obloukovým či trojúhelníkovým završením a reliéfní obrubou.

Výjimečně jsou náhrobky umístěny na nízkých podstavcích. Taktéž náhrobky z 18. století po výtvarné stránce nebudí většího zájmu. Jedná se převážně o náhrobky malých rozměrů, s obloukovým nebo trojúhelníkovým završením. Z architektonických prvků se zde můžeme setkat s volutami, časté jsou i rostlinné a geometrické motivy na ploše nápisové desky.

Změny v architektuře můžeme sledovat teprve v polovině 19. století. V rámci asimilace se většina židovských náhrobků začíná podobat náhrobkům, které běžně nalézáme na křesťanských hřbitovech. Jako materiál se většinou objevuje pískovec, žula a mramor. Dosud jsme se na textové ploše setkávali s hebrejštinou. Od první poloviny 19. století jsou hebrejské epitafy doplněny o německé pasáže. Většinou se jedná o větu „Hier ruht“ (Zde odpočívá). Formulář náhrobního nápisu má pevně danou strukturu. Uvádí se jméno a tituly zemřelého a jméno a tituly jeho otce, u vdaných žen často i jméno manžela, jeho funkce v židovské obci, pochvalné výroky o jeho dobrých vlastnostech nebo výroky vyjadřující zármutek nad jeho skonem, datum úmrtí nebo pohřbu podle židovského letopočtu a požehnání pro posmrtný život. Za povšimnutí stojí i jazyková stylistika. U 17 epitafů, z toho 10 mužů a 7 žen, se lze setkat s množstvím citací z Bible. U žen se jedná většinou o parafráze z knihy Přísloví 31, vyzdvihující dobré vlastnosti ženy, např. „prokazuje mu jen dobro a žádné zlo po celý svůj život“, „dlaň má otevřenou pro utištěného a ruce vztahuje k ubožáku“ nebo „uznáván je v branách její manžel“. Citace na mužských náhrobcích pocházejí povětšinou z knihy Job 1, např. „byl to muž bezúhonný a přímý, bál se Boha a vystřídal se zlého“ nebo citace z žalmů, např. žalm 16:6 „měřící provazce mi padly v kraji blaha“.

Na náhrobcích se začínají objevovat i výzdobné motivy pocházející ze židovské tradice, např. žehnající ruce kohenů, levitské soupravy, desatera, koruna, smuteční vrba a symbolika Šalamounova chrámu. Tvar náhrobků se odvíjí od základní kvadrátní macevy, přes sloupy, tumby, náhrobky připomínající obelisk a náhrobky s tvarovaným završením. Od 70. let 19. století je na náhrobcích patrný prvek antikizující a gotizující. Častěji se také objevuje používání němčiny, nejenom na úvodní formule „Hier ruht“, ale i na údaje o datu narození, datu úmrtí, věku a u žen příjmení za svobodna. Písmo je tesáno podle šablon a místy lze narazit na stříbření či zlacení. Čeština se na pomnících začíná objevovat po první světové válce, hebrejsky je ponechána pouze úvodní formule פה נקבר (פה נקבר – *čt:i po nikbar*, *překl. zde odpočívá*), a závěrečná formule תהא נשמתו (נשמתה) צרורה בצרור החיים תנצבה – *čti: Tehe nišmato (nišmatah) crura bi-cror ha-chajim*, *překl. necht' je jeho/její duše připojena ke svazku živých*). Některé náhrobky původně nesly i fotografii zemřelého, která byla zasazena do porcelánové reliéfní kartuše a umístěna v horní části náhrobku. V současné době se nezachovala ani jedna kartuše, ale na náhrobcích je patrné, že zde byly umístěny. Architektonický vývoj je završen

v první polovině 20. století. Ponejvíce se v tomto období setkáváme s kvadrátními pomníky, usazenými na masivních podstavcích. V hojném množství se objevují leštěné pravoúhelníkové desky z černé švédské žuly s předzahrádkou. Epitaf bývá omezen jen na nejnutnější informace, tedy jméno, datum narození a datum úmrtí.

Kromě výtvarné hodnoty odráží náhrobky i sociální postavení zemřelého a jeho rodiny. Můžeme říci, že všechny honosnější náhrobky, které se nacházejí na ploše pohřebiště, patří čelním představitelům a zámožným občanům tovačovské obce. Z hlediska architektonického bych jako nejceněnější památku označila skupinu tumb (N 112, 113, 114), jenž se nachází v severní části pohřebiště. Dvě z nich patří příslušníkům zámožné rodiny Lewekových, která ve Cvrčově (součást dnešních Lobodic) provozovala vinopalnu. Mladší z nich (N 114), z roku 1833, patří Danieli. V matrice je zapsán jako najímatel vinopalny ve Cvrčově a manžel Fany Lewek, která zemřela roku 1849 a byla pochována vedle svého manžela (N 112). Třetí tumbu (N 113) se nepodařilo identifikovat. Všechny tři tumby vykazují stejné architektonické prvky. Nápisová deska je po stranách zdobena kanelovanými sloupy s hlavicemi s vegetativními vzory, nad římsou se nachází vejcovce a trojúhelníková stříška nese dvě akroterie. Kladí je zdobeno lvem. Tento symbol koresponduje s příjmením Lewekových. Za povšimnutí stojí i oboustranný pískovcový pomník z roku 1810 (N 111). Maceva je završena obloukem s vejcovcem, na přední straně se nachází dva sloupy a v horní části štít s korunou. Na druhé straně náhrobku je po celé ploše umístěn reliéfní štít s korunou. Náhrobek patří Abrahamu Lewekovi, v matrikách o něm nenajdeme zmínku, ale pokud si pozorně přečteme nápisovou desku, jež je umístěna v prostorách obřadní síně, zjistíme, že Abraham Lewek patřil, společně se svým synem Danielem, mezi donátory zdejší náboženské obce.

Nápisová deska je datována rokem 1825/1826. Úvodní fráze je patrně narážkou na modlitbu Neila na Jom kipur. Třetí osoba, zmíněná v nápise, je osoba Meira Schwertschofa (Schwertschof znamená česky Cvrčov). Židé se v této lokalitě usazovali již od 18. století, dříve se zde nacházel panský mlýn, pivovar s vinopalnou. Na hřbitově se nacházejí dva náhrobky, které nesou příjmení Schwertschof. Mladší z náhrobků se nachází vedle trojice tumb (N 115), patří Chaně. Časově spadá do roku 1906 a jedná se o kvadrátní macevu s obloukovým završením a vhloubenou linkou. Úvodní formule אנחנו je stylizována do reliéfní kartuše. Druhý náhrobek patří Lee Schwertschof (N 159), manželce Meira Schwertschofa. Architektonicky se ale nijak neliší od náhrobků z této doby, poloviny 19. století - maceva s obloukovým završením a vhloubenou linkou, v horní části oblouku se nachází dvě voluty.

Další významné představitele obce zmiňuje druhá nápisová deska, z roku 1844/1845, umístěná v hale obřadní síně. Poukazuje na členy obce Pesacha (Jakob) Steinschneidera, Hirsche Spitzera a Barucha (Jakob) Brülla.

הבית הזה יסדו בני ה"ק	<i>Tento dům založili představení obce,</i>
ע"י הגבאים כהר"ר פסח	<i>správci synagogy, vážený pan, rabi Pesach</i>
שטיינשניידער! כ"ה הירש	<i>Steinschneider! Vážený pan Hirsch</i>
שפיטצער! וכ"ה ברוך ברילל	<i>Spitzer! A vážený pan Baruch Brüll</i>
בשנת	<i>V roce</i>
ב'ל'ע' ה'מות' לנצ'ח' לפ"ק	<i>605 dle malého počtu.</i>

Na první pohled zaujme zlomený kanelovaný sloup, tyčící se do výšky. Tento náhrobek s antikizujícími prvky patří Ernstu Katscherovi (N 51). Z dostupných zdrojů se podařilo odhalit bližší okolnosti jeho úmrtí. Ernst Katscher byl bohatý hospodář a vinopalník z Branek. Když se vracel z obchodní cesty, vyhlédl si ho zloděj Leopold Freud. Freudovi se podařilo dostat se do stejného vagónu, a když Katscher usnul, podřezal mu hrdlo a ukradl všechny peníze. Stalo se tak na železniční trati poblíž Chropyně. Zlomený sloup na Katscherově náhrobku má symbolizovat zmařený život.

V překladu stojí:

*Zde je uložen
muž čistý a nevinný, kráčeje spravedlností a
bohabojný,
vážený [---], jeho jméno je uznáváno v
branách.
Pan Mordechaj Katscher [---] jeho duše rukou
zlou,
jeho náhlá smrt dne 23. chešvan 634 dle
malého počtu.
Nechť je jeho duše svázána ve svazku živých.
Zde odpočívá
Ernst Katscher,
nar(ozen) 1811
zemř(el) 1874
Pokoj jeho popelu!
Byl považován za poctivého
člověka, tvůrce spravedlnosti a také vysoce ctěn,
se slávou bylo jeho jméno vyslovováno,
žijíce pěkně měl zemřít,
hrozny smrti přes loupeživou ostudu vraha.*

Vedle epigrafického materiálu se jako nejvhodnější pramen, ke zkoumání bližších okolností úmrtí, jeví matriky zemřelých. Bližší studium prokázalo, že matriky vykazují vysoký počet dětské mortality. Celkový počet činí 83 případů. Jako nejčastější příčina úmrtí se objevuje psotník, spála, spalničky, záškrt a souchotiny.

V průměru se muži i ženy dožívali věku 70 let. Jako nejstarší židovské obyvatele uvádí matriky Rosalii Schmeid, jenž se dožila věku 98 let a Simona Schriera ve věku 94 let. Nejčastější příčina úmrtí lidí ve věku nad 70 let byla sešlost věkem, celkem v 31 případech. Místo úmrtí se ve většině případů shoduje s místem bydliště. Najdou se i výjimky, kdy došlo k úmrtí v jiném městě, ale zemřelý byl převezen do Tovačova, neboť byl příslušný do tohoto města, např. Anna Langer zemřela ve Velké Bystřici, č.p. 183, dne 7. dubna 1860. O tři dny později, 10. dubna, byla pohřbena na židovském hřbitově v Tovačově. Setkáme se ovšem i s opačným případem, kdy zemřelý dlouhodobě v Tovačově žil, ale příslušen byl do jiného města a tam byl také po úmrtí převezen.

Podle tradice by měl být pohřeb vykonán ještě týž den, kdy došlo k úmrtí. Pokud je však rodina příliš rozvětvená a nestačila by se včas shromáždit nebo je-li potřeba zemřelého převézt z jiného města, překládá se pohřeb na následující den. Připadá-li na den pohřbu šabes nebo první den všech vysokých svátků, pohřeb se nekoná. Srovnáme-li datum úmrtí s datem pohřbu, dojdeme k závěru, že časová prodleva nebývala větší jak 3 dny. Matriční záznamy rovněž dokazují, že poslední pohřeb se uskutečnil dne 11.1.1942, kdy byla pohřbena Ida Mandlerová, manželka bývalého správce velkostatku, Aloise Mandlera. V roce 1976 vydal tehdejší MNV Tovačov zákaz pohřbívání na ploše židovského hřbitova.

Svoji rozlohou a počtem náhrobků se židovský hřbitov v Tovačově řadí k menším moravským hřbitovům. O to větší je cena historická, neboť se zde nacházejí jedny z nejstarších dochovaných náhrobků na Moravě.

Mgr. Veronika Truksová

Použitá literatura:

KLENOVSKÝ, Jaroslav: Památky židovské obce tovačovské. Olomouc, Památkový ústav, 1996.

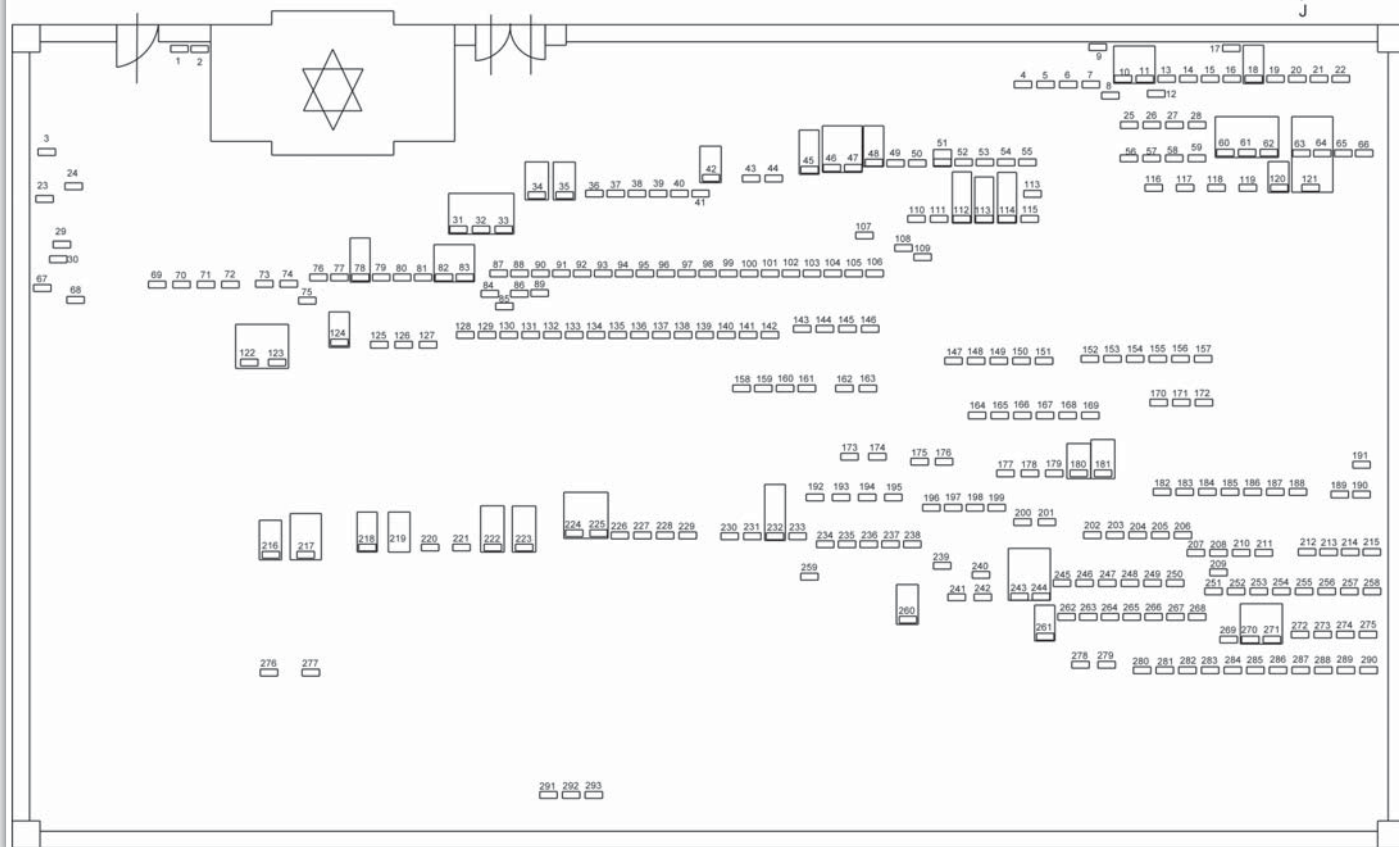
MARADA, Miroslav: Nejstarší náhrobky židovského hřbitova v Tovačově. In: Sborník Státního okresního archivu v Přerově 2003, Přerov 2003, s.7-21.

MARADA, Miroslav: Židovský hřbitov v Tovačově. In: Sborník Státního okresního archivu v Přerově 2002, Přerov 2002, s.13-28.

V příštím čísle: Židovské pohřbívání, tradice a zvyky.

Tovačov

0 5 10 15

Lewek Fany, náhrobek č. 112

Průčelí obřadní síně

Katscher Ernst, náhrobek č. 51

Přední část hřbitova

Tovačov ve válečném roce 1866 – Železní jezdci u Tovačova

Pár minut po 9. hodině, tedy v době, kdy Malotkiho brigáda zahájila střelbu na nepřítele u tovačovské bažantnice, vyjela jízdní divize generálmajora Hartmanna z Hrubčic. Její velitel nejprve nechal posílit baterii setníka Magnuse, která páčila na rakouská děla a pěchotu, dvěma svými bateriemi a poté vyslal slezský kyrysnický pluk č. 1 (velitel plukovník Barby) a západopruský kyrysnický pluk č. 5 (podplukovník Bredow) ke Klopotovickým, aby se pokusili dostat přes říčku Blatu. Severně od Klopotovic se podařilo Hartmannovu pobočníku nadporučíku Rosenbergovi nalézt dřevěný mostek, přes který zanedlouho přešel na druhý břeh západopruský kyrysnický pluk č. 5 a ihned zamířil k postavení rakouské sborové dělostřelecké zálohy, kterou spatřil u Věrovan. Bylo několik minut po 10. hodině a podplukovník Bredow měl k útoku na rakouská děla k dispozici pouhé tři eskadrony (1., 2. a 4.) svého pluku.

Na mírném návrší západně od Věrovan zaujaly postupně svá místa jednotlivé baterie dělostřelecké zálohy VIII. armádního sboru a rozvinuly se do palebné linie dlouhé přibližně 500 metrů orientované téměř kolmo na silnici vedoucí k Tovačovu. Levé křídlo tohoto mohutného dělostřeleckého postavení tvořila baterie č. 1/IX. Vedle ní postupně odkollesnily baterie č. 7/IX, 8/IX a 9/IX, zatímco baterie č. 10/IX teprve najížděla do palebných postavení na pravém křídle linie děl. Rakouské baterie ihned po zaujetí svých pozic zahájily palbu proti pruským

dělán u Klopotovic. K obraně baterií dělostřelecké zálohy sboru bylo vyčleněno oddělení 67 mužů z 71. pěšího pluku pod velením nadporučíka Gustava Kratzmanna.

Útok na děla vedla 2. eskadrona kyrysníků rytmistra Schacha, u níž se nacházel také podplukovník Bredow, která zamířila podél řady děl a poté zatočila vlevo, přičemž útok vedla do prostoru baterií č. 8 a 9. K útoku se připojila i část 4. eskadrony. Překvapení obsluh děl bylo dokonalé, neboť dlouho považovaly přibližující se jezdce za vlastní. Oběma bateriím se podařilo vypálit proti kyrysníkům jen několik kartáčů, když prusští jezdci vnikli mezi děla. Dělostřelci se bránili tesáky a nabíjácí, nebylo jim to však nic platné. „Přes hrdinný odpor museli dělostřelci podlehnout, protože nepřátelská jízda obklíčila jednotlivá děla a ostatní dokonaly jejich dlouhé palaše. Kolesny a muniční vozy byly na útěku dostiženy, jezdci, kočí, obsluhy děl i koně byli pobiti a z celé baterie se zachránily jen 2 kolesny a 6 muničních vozů, ovšem s omezeným spřežením.“ Pěší oddělení určené k ochraně děl bylo rozprášeno a napadena byla také baterie č. 10/IX. „Naddělostřelec Josef Schwarz se proti dotírajícímu kyrysníkovi bránil nabíjácem tak zuřivě, že ten poté, co byl trefen do obličeje, odjel. Podobně se dařilo i dělostřeleckému vozataji Georgu Cziczejovi, jenž jednoho dorážejícího kyrysníka šlehl do tváře bičem tak silně, že ten ihned zahodil palaš a muniční vůz tak mohl být zachráněn. Desátník Alois Schindler bránil se zbraní v ruce obsluhu svého děla a shodil jednoho kyrysníka

s koně. Dělo bylo zachráněno. Schindler však při ústupu zahlédl opuštěný muniční vůz, přispěchal k němu, aby ho také odvezl, byl však znovu napaden a přestože se statečně bránil, podlehl nakonec přesile. Utržil dvě těžká zranění a padl do zajetí.“

Baterie č. 1/IX a 7/IX, které se nestaly terčem přímého útoku, se zachránily spěšným ústupem na druhou stranu silnice a odjely k severnímu okraji Věrovan.

Boj o děla trval pouhých dvacet minut a bylo přibližně 30 minut po 10. hodině, když eskadrona rytmistra Schacha opatřovala tuto část bojiště. Západopruští kyrysníci měli překvapivě nízké ztráty - 10 mužů bylo zraněno (z nich dva později na následky svých zranění zemřeli), 12 koní zahynulo a 3 další byli zraněni. Rakouský 9. dělostřelecký pluk přišel celkem o 17 děl a 11 muničních vozů, ztratil 1 důstojníka, 189 poddůstojníků a mužů a 264 koní.

Přibližně 400 kroků za linií rakouských děl se nacházel polní zbrojmistr Benedek se svým štábem. Na něj zaútočili kyrysníci z 1. eskadrony západopruského kyrysnického pluku č. 5. Benedekovu štábu i přes statečnou obranu štábních rakouských jezdců hrozilo bezprostřední nebezpečí a musel se spasit útekem do nedalekých Věrovan a dál přes řeku Moravu. Značně prořídlý hlavní stan Severní armády odjel poté velmi rychle do Lukové, kde se Benedek již v 11 hodin zastavil a vydal písemný rozkaz pro VIII. armádní sbor, který mu nařizoval ustoupit v případě nepřátelské přesily k Přerovu.

Jiří Synek, Komitét 1866

Různé

Jak se žije knihovníkům a knihovnicím...

Dovolila jsem si použít ke svému příspěvku název cyklu dokumentárních snímků České televize „Jak se žije...“, který byl úzce spjat se jménem režisérky a scénáristky Věry Chytilové a kolektivu dalších známých jmen. Bylo odvysíláno více než sto dílů životních příběhů, ve kterých měli diváci možnost nahlédnout do běžného života jednotlivců různého společenského postavení, profese, názorového myšlení a dalšího širokého spektra podobností životního stylu lidí žijících kolem nás. Nepatřím sice mezi stálé konzumenty televizního vysílání, ale některé dokumenty výše uvedeného cyklu mě zaujaly. Často jsem byla překvapená, s čím vším se musí protagonisté ve svém pracovním a mnohdy i soukromém životě potýkat. A s touto myšlenkou jsem se v úvahách dostala až ke své profesi, konkrétně ke knihovnické práci.

Občas se mi stane, že některá z návštěvnic mezi řečí prohodí následující formulaci v různých obměnách: „Vy máte pěknou práci, sedíte si v teple, natukáte knížky na počítač, pak je zařadíte do regálů. To by mě také bavilo!“ Ale také jsem v knihovně občas zaslechla, že čtení je ztráta času a že čtou lidé, kteří nemají co na práci, což však neřekl žádný čtenář, ale spíše jeho náhodný doprovod nebo nahodilý návštěvník. Co na to odpovědět? Jsem si vědoma toho, že moje povolání je určeno jen pro určitý okruh lidí, kteří mají vztah ke čtení a knížkám. Také se setkávám s tím, že mnozí místní občané netuší, kde je knihovna. Ale jak se říká, „nejen prací živ je člověk“, a proto mě těší, že můžu alespoň malou měrou přispět k jistému druhu relaxace, která je všeobecně pro každého člověka v životě nezbytná. Právě při takových poznámkách si vzpomenu na některý z příběhů, jenž přibližoval ostatním lidem práci dané profese, a vím, že nevědomost musí být v takových případech omluvitelná. Občas se na mě některý čtenář (čtenářka) obrátí s dotazem, co všechno obnáší knihovnická práce. Po krátkém výčtu činností bývají často překvapeni. Většina ná-

vštěvníků knihovny vidí jen tu část práce, která může být pro knihovnici spíše odpočinkem v porovnání s pracovními aktivitami probíhajícími mimo půjčovnou dobu, jež běžnému čtenáři zůstávají utajeny. Všeobecně je knihovnické povolání zařazeno mezi příjemná a bezproblémová zaměstnání, ale jak se říká, „každá strana má svůj rub a líc“.

Pozitivní stránkou knihovnictví je bezesporu zajímavá práce s knihami, která obnáší nutnost orientace v lákavé, rozmanité a hojné nabídce knižní produkce za účelem výhodného nákupu žádaných publikací pro všechny věkové kategorie čtenářů a zájmové skupiny návštěvníků knihovny. V souvislosti s neustálým nárůstem počtu nových knih je také nutné udržovat v knihovním fondu aktuální a potřebné tituly, u kterých jsou v důsledku častého půjčování potřebné drobné opravy (lepení knižní vazby a listů, výměna fólie apod.). Mezi další knihovnické práce patří průběžné vyřazování opotřebovaných, poškozených nebo neaktuálních knih a časopisů, které jsou pak nabídnuty potencionálním zájemcům ve výprodeji za symbolické ceny. S těmito pracovními činnostmi je úzce spjatá potřeba odborného, většinou knihovnického nebo pedagogického vzdělání a počítačové gramotnosti, která je nutná k práci s knihovnickým systémem a dalšími informačními zdroji a speciálními programy. Samozřejmostí je neustále si udržovat slušný přehled o českých i světových autorech a nezbytnou potřebou jsou obchodní znalosti a schopnost umět si zajistit výhodné kontakty a spolupracovat s nakladatelstvími a knižními distribucemi. Knihovník by měl být schopen prostřednictvím svých znalostí propagovat literaturu v písemné či ústní formě, jak mezi dospělými čtenáři, tak mezi dětmi a mládeží. U čtenářství je mezi veřejností často opomíjen podstatný fakt, že kniha není jen zdrojem zábavy, ale plní také funkci informační a vzdělávací.

Nedílnou součástí knihovnické profese je komunikace s lidmi, ať již s dospělými

mi nebo s dětmi a mládeží, což nemusí být vždy jednoduchá záležitost. Za 25 let působení v tovačovské knihovně jsem poznala spoustu čtenářů a čtenářek, kteří se mi více či méně zapsali do paměti a s mnohými z nich jsem si na základě jejich důvěry vypěstovala profesionálně-osobní vztah, který se často překlenuje i na jejich rodinné příslušníky a potomky. Je příjemné, až dojemné, když se po nějaké době přijdou do knihovny zaregistrovat mladí rodiče se svými dětmi, přičemž si je pamatuji jako začínající malé čtenáře. Naopak je smutné, když přicházím o čtenáře, kteří celé čtvrtstoletí patřili ke stálým a pravidelným návštěvníkům a zejména pro starší ročníky bývala návštěva knihovny téměř sváteční záležitostí.

Jsem ráda, že mé pracoviště je místem, kde se mohu v rámci své profese setkat s příjemnými lidmi, se kterými mě spojuje nejen záliba ke čtení, ale také shodné názory na mnohá společenská témata. Co na nich oceňuji, je profesionální čtenářský přístup, který se vyznačuje tím, že si na návštěvu knihovny vyčlení čas, nespěchají a v klidu si prolistují novinky a nemají problém si prohlédnout i knihy uložené v regálech, příp. si vyhledat konkrétní titul. Mnozí z nich také využívají informací z webových stránek knihovny a komunikace s takovými „pohodovými“ čtenáři je oboustranně prospěšná a příjemná. Navíc umí ocenit výhodu knihovny v místě svého bydliště včetně nabídky poskytovaných knihovnických služeb a nad „výší“ čtenářského poplatku se vůbec nepozastavují. Jsou si totiž vědomi, že v dnešní době většina odvětví kultury patří k nevýdělečným a obhájit jejich potřebu a existenci bývá pro zřizovatele nebo provozovatele často nadlidský úkol.

Mezi pohodové čtenáře patří i ti nejmenší, kteří se svými rodiči nebo příbuznými navštěvují dětské oddělení knihovny ve škole. Je krásné pozorovat jejich nadšení z pěkných obrázkových knížek, které jim pak dospělí předčítají doma většinou před spaním. Neustále mě udivují svým vnímáním a postře-

hy, které nám, dospělým, často unikají. Starší děti – žáci, jsou také komunikativní, je patrné, že jsou schopni přemýšlet i nad tématy, které ještě neodpovídají jejich věku a mnohé jejich názory jsou zajímavé a nutí nás, dospělé, k zamyšlení. Knížky si vybírají podle míry akčnosti, upřednostňují napětí, dobrodružství a magii a vděčným námětem jsou i příběhy o zvířatech.

Nepříliš oblíbené téma jsou stále čtenářské poplatky, které patří k hlavnímu a jedinému příjmu knihovny, i když zdaleka nemohou pokrýt náklady na nákup a zpracování knih, natož na provoz knihovny. Zaplacením registračního poplatku čtenář dává najevo nejen svou podporu knihovně, ale hlavně si uvědomuje, že se mu tato symbolická investice mnohonásobně vyplácí.

Vzhledem k tomu, že se občas někteří noví a výjimečně i stálí návštěvníci knihovny pozastavují nad výší ročního čtenářského poplatku, nabídnu jim následující fakta pro srovnání: registrovaní čtenáři platí na rok částku 120,- Kč, cena běžné beletrie (1 románu) se pohybuje od 250 - 500,- Kč. Pokud někomu tento argument nestačí, můžu pokračovat. Při každé návštěvě knihovny si čtenář může půjčit max. 10 knih + 20 časopisů, přičemž je půjčování zajištěno 2x týdně. Někdo se spokojí se 1-2 knihami za měsíc, ale jsou čtenáři, kteří přečtou za stejnou dobu 25-30 titulů. Pochybuji, že většina z nich by byla ochotna investovat měsíčně několik tisíc korun, jen aby si mohli koupit nové knihy, a navíc v takovém množství. A pokud by se čtenářský poplatek rozdělil, vyšlo by 12 Kč měsíčně na služby knihovny, což znamená, že čtenář má stále k dispozici knihovnu v místě bydliště s volně přístupnou nabídkou 16 000 knižních svazků včetně aktuálních novin, nabídku časopisů a možnost využití bezplatného přístupu k internetu, přičemž je k tomu připočítána práce knihovnice spojená s evidencí knih, výpůjček a příp. poradenstvím.

K tomu již snad není co dodat... Přesto je stále dost čtenářů půjčujících na svůj čtenářský průkaz knihy i dalším osobám a občas nemají zábrany vyžadovat pro ně klasické knihovnické služby.

Komunikace mezi knihovníkem a čtenářem by měla být založená na respektování pravidel daných knihovnou a na vzájemné slušnosti a důvěře. Pokud tomu tak není, nemůže čtenář požadovat jakékoliv výjimky či úlevy vůči svým

prohřeškům. Jsou pryč doby, kdy bylo téměř všechno zadarmo. Každý produkt, práce či služba má svoji hodnotu a s tímto faktem se musíme všichni smířit. Přesto zastávám názor, že výše zmínovaný čtenářský poplatek je opravdu jen symbolický a pokud má někdo potěšení z takového „úspory“, tak mi nad tímto myšlením zůstává rozum stát.

Dalším problémem, se kterým se ještě občas potýkám, je vracení znečištěných nebo poškozených knih. Nepochopím, proč se někteří čtenáři chovají k zapůjčeným knížkám jako k věci na jednorázové použití a při upozornění na tento problém se ještě cítí dotčeni.

Takže, vážení, buďte ke knihám ohleduplní, aby mohly těšit ještě dlouhou dobu i ostatní čtenáře.

Dalším mým postřehem je zjištění, že většina čtenářů upřednostňuje pohodlný servis a do knihovny chodí jako do obchodu s pultovým prodejem, aby mi následně předložili svou „speciální žádost“ ve znění: „Dejte mi 2 detektivky a jeden román.“ „Něco mi najděte.“ „Chtěla bych nějaký román, ve kterém nebude mnoho jmen.“ „Chci jakoukoliv knížku, ale jen vytištěnou velkým písmem.“ „Lépe se mi čtou knížky, které mají text psaný do odstavců nebo kapitol.“ „Najděte mi něco ke čtení, kde nebude moc popisování (krajiny, daného období, politické situace apod.).“ „Vyberte mi 3 knížky, aby neměly víc jak 150 stránek.“ „Chtěla bych něco pro manžela, ale nevím, co by ho bavilo.“ „Máme si donést do školy knížku, ale nezapamatoval jsem si, kdo ji napsal a ani jak se jmenuje.“ „Něco bych si přečetl, ale nevím co.“ „Kdysi jsem měla půjčenou knížku, která měla na obalu takový malý obrázek, ale nepamatuji si její název.“ „Učitelka po mně chce zjistit nejznámější knížku od jakéhosi

spisovatele, který má tak blbé jméno, že ho neumím ani říct.“ „Vyberte mi něco, u čeho nemusím přemýšlet.“ „Chtěl bych na čtení něco moc tlustého a veselého.“ „Chtěla bych hodně zamilovaný román, ale aby to nebylo moc podrobně popisováno.“ „Vzala bych si nějakou tenkou knížku na čtení do autobusu, aby se mi vešla do malé kabelky.“ Možná jste někteří zaregistrovali, že u těchto požadavků je patrná absence slova „prosím“ a po mnohdy náročném vyhledávání někdy postrádám i to druhé slovíčko „děkuji“.

V případě, že se jedná o čtenáře (čtenářku) vyššího věku, tak se snažím v nejvyšší možné míře vyhovět. Ostatní návštěvníci knihovny si zřejmě myslí, že knihovnice ovládá telepatii, případně, že má všechny knížky přečtené a není pro ni nic snazšího než jít k regálu a s jistotou vytáhnout konkrétní knížku, která by měla splňovat dané požadavky. V případě, že vybraná kniha nebyla to „pravé – ořechové“, neodpustí si dotyčný (dotyčná) při jejím vrácení nějakou poznámku. Tímto zjištěním jsem u většiny čtenářů ztratila iluze o tom, že přijdou do knihovny a s chutí budou pátrat v regálech po knížkách, které je nějakým způsobem osloví. Spíše naopak očekávají, že když si zaplatili čtenářský poplatek, tak při jejich příchodu do knihovny pracovníce okamžitě přeruší svoji práci a začne jim vyhledávat knížky, které by splňovaly jejich představu. Podotýkám, že tato výsada je určena zejména seniorům vyššího věku a zdravotně postiženým občanům, ale nepatří mezi pracovní povinnosti knihovnice.

V současné době nabízí knižní trh spoustu nejrůznějších žánrů literatury, až je radost vybírat. Když držím v ruce zakoupenou lákavou a krásně vázanou knížku s esteticky vydařeným přebalem, tak si představím, kolika lidem přinese příjemný čtenářský zážitek, ať již v duchu správného akčního napětí, jemného romantického chvění nebo naopak zklidnění mysli a nastolení pohody, tak tehdy cítím, že moje práce má smysl a je mi dobře na duši...

Na závěr skromná a nevtravá pozvánka do knihovny. Na stálé, ale i nové čtenáře čekají knižní novinky s akčním nábojem, historickým ohlédnutím, něžnou romantikou, tajemným poselstvím nebo současnou realitou.

Pohodové chvíle s knížkou a příjemné léto přeje Lenka Pazderová

Český ráj - 29. 4. - 1. 5. 2016

Tento prvomájový víkend jsme s Klubem poutníků strávili v Českém ráji. Bylo to vlastně pokračování zájezdu z loňského roku, o který byl velký zájem a kde se nám moc líbilo. Tak jsme si řekli, že zájezd do tohoto krásného místa naplánujeme ještě jednou a projdeme zbytek tras, které jsme nestihli projít.

V pátek 29. 4. jsme tedy opět vyjeli do Ráje. Ubytování bylo dohodnuto v hotelu Ort v malé vesničce Nepřívěc u Sobotky. Hotel se nachází na kraji této malé osady, výhled je přímo do polí a na nedaleký zámek Humprecht u Sobotky.

První den, tedy v sobotu, jsme naši trasu začali u hradu Valečův. Chvilu jsme zde čekali, až se pan průvodce rozmyslí, zda otevřít na čas nebo o půl hodiny dříve, když viděl velkou výpravu lidí, ale nedočkali jsme se. Nechal nás pěkně čekat, ale nelitovali jsme. Prohlídka i výklad byly zajímavé a hrad se nám líbil. Hned za hradem se nacházejí Valečské skalní vesničky, které jsme si prohlédli a pokračovali naučnou stezkou Příhrazskými skalami směrem k Drábským světničkám. Cestou jsme navštívili zaniklý Píčov statek, zříceninu skalního hradu Klamorna a pozůstatky pravěkého hradiště. Pokochali jsme se výhledy a pokračovali

dále k Drábským světničkám. Když jsme tam došli, tak to vypadalo, že snad ani neodejdeme. Tento nádherný skalní útvar, kde se dříve nacházel i skalní hrad, jsme prolézali po žebříčích, schodech a jiných překážkách sem a tam a nevěděli, kde je začátek a kde konec. Až jsme se z tohoto pěkného místa vymotali, pokračovali jsme dál naučnou stezkou přes Studený průchod až k rozcestí Krásná vyhlídka, kde byla restaurace. Zde se někteří zastavili a odpočívali s tím, že dál už nebudou pokračovat a cestu si zkrátí před vrchol Mužský. Ostatní jsme ale vyrazili dál směrem na Příhrazské skály. Menší pauzu jsme si dali až v obci Příhrazy, kde jsme chvíli poseděli na terase u restaurace a pak pokračovali dál. Menší odbočku jsme si udělali na Modlitebnu, minuli rozcestníky U Věže,

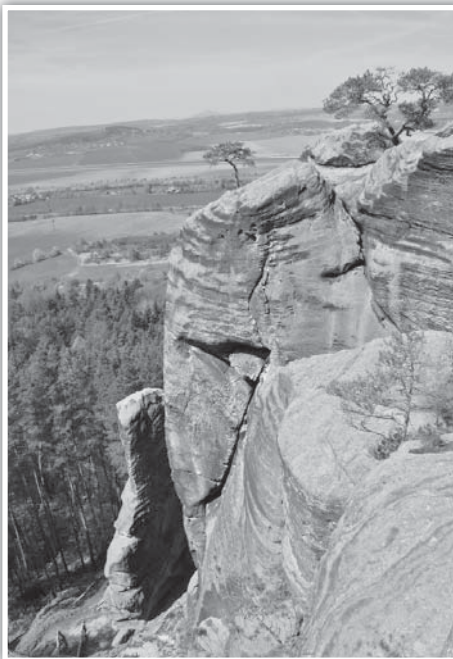
Hynšta a na svahu kopce Smrkovec jsme si prohlédli Obětní kámen. Na závěr se celá skupina sešla u rozcestníku Skalka, kde nás vyzvedl autobus a zavezl zpět k hotelu.

Druhý den, v neděli, jsme naši trasu zahájili přímo u hotelu a vyšli směrem k hradu Kost, který je odtud vzdálený 3 km. Cesta vedla mezi poli, všechno vonělo a kvetlo, šli jsme pěkně po rovině, což mnozí ocenili. Hrad Kost se nachází u vesničky Podkost, je to pevný gotický hrad. Někteří jsme ho navštívili a jiní pokračovali dále bez prohlídky. Hrad je pěkný a jeden z mála, který nestojí na kopci, ale na rovině. Dozvěděli jsme se, že jeho název Kost vznikl odvozením od jména jednoho z bývalých majitelů De Coste. Z hradu byl krásný výhled do Přírodní rezervace Údolí Plakánek, tímto údolím jsme pak pokračovali dále. Byla to taková kochací procházka, která nás dovedla do filmové vesničky Vesec. Z Vesce jsme pokračovali, trochu neromanticky, po asfaltové silnici do kopce k baroknímu zámku Humprecht u Sobotky. Je to dominanta místního kraje, má elipsovité půdorys věže a na vrcholu věže je turecký půlměsíc. Po prohlídce zámku jsme nasedli do autobusu a vyjeli směrem k domovu. Cestou jsme se ještě sta-

vili v Detěnicích, protože jsme byli zvědaví na tamější středověkou krčmu. Nevím jak komu, ale mně osobně se tato krčma nelíbila. Z venku nic zvláštního a uvnitř tma. Ta tma určitě ke středověku patří, i hrubé výrazy obsluhujícího personálu, ale když jsme se tou tmou proklíčkovali na konec krčmy, tak jsme zjistili, že tam ani být nemusíme, a hledali jsme rychle cestu ven. Šli jsme se podívat k místnímu baroknímu zámku, který stojí na místě bývalé renesanční tvrze, prošli se kousek zámeckou zahradou a pak zasedli kousek opodál, kde se konalo představení - rytířské turnaje. Ve čtyři hodiny odpoledne jsme pak nasedli do autobusu a jeli domů.

Celý víkend bylo krásné slunečné počasí, no prostě jako na objednávku, co na to říct.....

*Romana Vajdová
Foto: Milan Blaho*

PODĚKOVÁNÍ

V areálu zámku Tovačov se konala dne 4. června 2016 oslava MDD. Poprvé byl tento den zorganizován v roce 2009 Ivetou Kohnovou z Tovačova, která se zasloužila o to, že se jeho atraktivita každoročně neustále zlepšuje. Paní Kohnová dokáže svými organizačními schopnostmi zapojit nejen celou rodinu, ale i známé a spoustu dobrovolníků. Jde o lidi, kteří věnují svůj drahocenný volný čas pro potěšení všech dětí.

Jako každý rok jde výtěžek z této akce na hematologické oddělení Fakultní nemocnice Olomouc, prostřednictvím Šance Olomouc, o.p.s., a také z části na výzkum léků proti rakovině. Letos si děti mohly vyzkoušet například skákací boty, horolezeckou stěnu, lukostřelbu, lanovou dráhu, jízdu na koních, střelbu ze vzduchovky pod dohledem policistů, skákací hrad, výrobu mýdla a spoustu jiných překvapení. Vedle sportovních aktivit je čekal zajímavý

kulturní program se zpěvem, tanečním vystoupením, kouzelníkem a nádherným symbolickým vypouštěním tisíců nafouknutých balonků s popisy přáníček malých i dospělých účastníků. Musím konstatovat, že jsme díky dobrovolným organizátorům prožili doslova úžasný den! Všem patří obrovský dík nejen od dětí, ale od všech, kdo tento den navštívili zámek Tovačov! Už teď se těšíme na příští rok.

Ing. Jaromíra Malátková, Tovačov

Ze sportu

Ohlédnutí za velikonočním během dětí v Tovačově

K Velikonoční neděli patří již po čtvrté Velikonoční běh pro děti. Každým rokem přibývá mladých závodníků, kteří si rádi poměří síly se svými vrstevníky. Běžci jsou dle věku rozděleni do kategorií, kterým je „ušíť na míru“ i délka tratě. Protože u nás máme nádherný zámek, tratě se vytyčily v jeho prostorách. Starší ročníky, které běžely delší závod, se vydaly ze zámku kolem Mlýnské náhonu a po hrázi zpět. Po chladnějším ránu se s vycházejícím sluníčkem ohřál vzduch a děti se už těšily na první startovací povely. Začínalo se od nejmladší kategorie, do které se přihlásilo 10 dětí. Tito závodníci si to spolu „rozdali“ na 50 m. Po napínavém boji se na 1. místě umístil Matoušek Bezděk, 2. Anetka Zavadilová a 3. Štěpánka Hirschová. V další kategorii bylo 10 sportáků. Ti zdolali 120 m a doběhli v pořadí: 1. Šimonek Bězděk, 2. Edík Čechmánek, 3. Elenka Klemešová. S přibývajícím věkem „závodáků“ přibývaly nejen metry na tratích, ale také očeká-

vání z umístění. Z ročníků 2009 - 2007 se přihlásilo 8 závodníků, kteří běželi 250 m a doběhli: 1. Ondra Zahradníček, 2. Kubík Hrubý a 3. Anička Balážová. Z adeptů na vítězství narozených v roce 2006 - 2004 poměřilo své síly 7 odvážlivců na 450 m, nakonec se umístili takhle: 1. Jirka Zavadil, 2. Bára Zavadilová, 3. Nelča Vránová. V nejstarší kategorii 2003 a starší nastoupili na trať 3 stateční. Měli zdolat 2 500 m a nakonec doběhli v tomto pořadí. 1. Milda Kyas, 2. Venda Burešová, 3. Peťa Bureš. Poslední

zmínku věnujeme Aničce Balážové, pro kterou bylo 250 m málo, a tak si přidala 1 200 m navíc. Dala si se staršími 1 okruh a doběhla v rekordním čase.

Velikonoční běh si užily nejen děti, ale také jejich fanoušci - ať to byli rodinní příslušníci nebo kamarádi. Fandilo se pořádně a my doufáme, že příští rok bude závod opět takto výborně (nebo ještě lépe) obsazen. Nezapomeňte! Velikonoční neděle je určena běhu!

Kateřina Hrubá

Tovačovské děti opět bodovaly

V sobotu 14. května se na fotbalovém stadionu TJ Spartak Přerov uskutečnilo okresní kolo atletického čtyřboje. Regionální soutěž pořádá pravidelně Česká asociace Sport pro všechny. Soutěží se v těchto disciplínách: skok daleký, hod míčkem (či granátem), sprint a běh vytrvalostní. Letošní ročník reprezentovalo z tělovýchovné jednoty Sokol Tovačov pouze pět dětí. I přes malý počet zúčastněných obsadily tři z nich stupně vítězů, a postupují tak do krajského kola. Celkem se atletických závodů zúčastnilo bez-

mála sto dětí z celého okresu.

Gratulace za skvělou reprezentaci patří Lukáši Milerovi (r. 2006) za 2. místo v kategorii mladší žáci II., Aleši Rozehnalovi (r. 2006) za 3. místo v kategorii mladší žáci II. a Verunce Kocmanové (r. 2005) za 3. místo v kategorii mladší žačky II. Dále se zúčastnili Jiří Pazdera (4. místo) a Michal Salva (7. místo), kteří bojovali v kategorii starší žáci III.

Za TJ Sokol Markéta Hajduková

Republiková grand prix mládeže v elektronických šípkách

20. 5. 2016 se v nedalekých Troubkách konala Republiková Grand Prix v elektronických šípkách. Je to soutěž 2. nejvyšší úrovně, kdy výš je pouze Mistrovství republiky. Soutěžící byli rozděleni dle pohlaví a věku do 2 kategorií - žáci/žákyně (2002 a mladší) a junioři/juniorky (1998 - 2001). Pro představu - v mladší kategorii hrály děti narozené v roce 2002 a mladší. To znamená, že „osmáci“ hráli s žáky první, druhé, ... třídy. Na věk se tedy nikdo nesměl ohlížet. Žáci hráli hru 301 SO 2KO. Na počítačce měli 301 bodů a během 10 kol museli dojet na nulu. Protože je to nejmladší kategorie, stačilo hru ukončit obyčejným číslem. Hrál se oboustranný pavouk, takže i s jednou prohrou jste mohli vyhrát. Z Tovačova přijel své štěstí vyzkoušet i Kubík Hrubý. Možná proto, že hrál poprvé, jeho první hra skončila neúspěchem a Kubík prohrál. Ale první nezdar nesmí nikoho odradit. A tak se Kubík „prvňák“ po levé straně (straně poražených) posouval stále výš, porazil „osmáka, čtvrtáka, třetáka, ...“ - samé starší hráče. Vtom jsme

zjistili, že zápas, ke kterému má Kubík nastoupit, je finále levé strany pavouka. Nebyl to lehký zápas! Snažil se, přesto nakonec soupeři podlehl. Ale! Prohra neprohra - Kubík si vyhrál krásné 3. místo. Hrál šípky poprvé, ale určitě ne

naposled. Domů si odvezl nejen krásný pohár, ale také sladkou a hodnotnou odměnu. A tímto lákáme i další zájemce o šipkový sport - stále je někde si možnost se zapojit a připojit.

Kateřina Hrubá

Tovačovské běžecké naděje

Jsou rodiče, kteří dají dětem tablet, počítač, televizi či mobil, a jsou spokojeni, že je jejich ratolesti neruší. A jsou rodiče, kteří se snaží své děti vést k nějakému sportu. Jedním z těchto sportů je „běh“. V zimě se moc nedá hrát si venku nebo na zahradě a jedna z možností, jak být na čerstvém vzduchu, je jít si zaběhat. Apo zimě pak přichází sezóna plná závodů i pro děti, kdy můžete využít nabíhané metry a kilometry. Tyto závody jsou většinou rozděleny jak dle věku, tak i podle pohlaví. Ono srovnávat chlapce a dívky je mnohdy složité. První zkouškou pro naše naděje byla Čokoládová tretra v Přerově. Tento závod byl organizačně na výborné úrovni. Jednotlivé kategorie opravdu „odsýpaly“, jen počasí nám nepřálo a děti běhaly ve veliké zimě. Nezalekly se ale tohoto nešvaru a běžely, co jim síly dovolily. A tak se zrodili první medailisti sezóny. Zlato si ve svých kategoriích odvezli Olík a Edík Čechmánek. Stříbro si vyběhla Miška

Hrubá a bronz Kubík Hrubý. Musíme ale zmínit i výborné výkony Anetky Zavadilové, Matouška a Šimonka Bezděkových, kteří, ač měřili své síly se staršími rivaly, nemusí se vůbec za své výsledky stydět. Další běžecký závod, na který se výprava z Tovačova vydala, byl Nadační běh Mamut Přerovem. Ani na tenhle závod počasí moc nepřálo, ale malochy i mikroši (jak se nazývaly jejich kategorie) se do závodění pustili s elánem a opět poměřili své síly s atlety z celé Moravy (Vyškov, Šternberk, Šumperk, Přerov,...) Medaile na sebe nedaly čekat. Edík Čechmánek i Kubík Hrubý si vyběhli krásná stříbrná místa. Za zmínku stojí i nepopulární bramborová medaile Mišky Hrubé. V neděli 22. května se naši sportovci vydali do Prostějova, kde se konal závod Hloučela 3.6.9. I tady se naše mladičké naděje blýskly a Miška Hrubá i Edík Čechmánek si vyběhli zlaté umístění. Kubík Hrubý si znevýhodněn nachlazením si vyběhl 6.

místo a Olíček Čechmánek si mezi staršími rivaly vyběhl 9. místo. 28. května jsme se vydali do nedaleké Skalky, kde v příjemné atmosféře lázní probíhal další závod. Tentokrát na naše běžce čekaly tratě delší, ale všichni fanouškům ukázali, že se jen tak něčeho nezaleknou. Po startovním výstřelu vyběhli a po zdolání okruhu už byli v cíli. V kategorii 3 - 5 let si na 200 m doběhla pro stříbro Anetka Zavadilová a pro bronz Michalka Hrubá. Olík Čechmánek si závod plně užil a doběhl do cíle v polovině. V kategorii 6 - 9 let zdolal Kubík Hrubý 650 m plných kopců a skončil 13.

Sezóna ještě neskončila a věřím, že děti si užijí ještě mnoha závodů. Vždy jsou nadšení jak ze závodního prostředí, kdy si zvykají třeba na výstřely ze startovní pistole, tak z dobrého pocitu závodění. Sbírají zkušenosti, které třeba jednou využijí. A tak hodně dobrých úspěchů do dalších závodů a dobrou náladu všem.

Kateřina Hrubá

Cyklistická omladina

Po zimním klidu odstartovala závodní sezóna i cyklistům. Mezi ně musíme zařadit i některé tovačovské chlapce a dívky. Mezi první závody, kde děti mohly poměřit své síly, patří Rohalovská 50. Na začátek sezóny to nebyl zrovna jednoduchý závod. Cyklisti jeli těžkým terénem, po trávě (kdy to opravdu samo nejede), do kopce a někdy i pěšky s kolem v rukách. Zkrátka žádný med.

Na startovní čáře to věř, kolo vedle kola, řídítka natlačená těsně na sebe, nervozita stoupá, tepová frekvence pomalu ale jistě zvyšuje své tempo. Start!!! Začíná se závodit. Chlapci i dívky vystřelili tempem přímo vražedným, jen tak vydržet až do konce. Mezi malými dívkami dochází na startu i ke kolizi, ale jsou to sportovkyně tělem i duší, vstanou a vrhají se opět do závodu. Byl to první závod a přestože se nesklidily žádné medaile, naši sportáři se výborně umístili. Olík Čechmánek si vyjel v elitní kategorii odřážděd 5. místo, na trati dlouhé

1,4 km jel Edík Čechmánek na krásném 5. místě, ale zradil ho řetěz, který mu spadl a nakonec dojel 11. Miška Hrubá po výborném souboji do kopce a následně na trávě fotbalového

hřiště dojela po zdolání 1,4 km devátá. Nejdelší trať čekala na Kubíka Hrubého - 2,4 km, které zdolal za 7,46 a dojel na 12. místě.

Na Šela maraton, který se konal o týden později, se vydalo „závodáků“ z Tovačova 7. A že jsou to sportovci se soutěživým duchem, to dokázali na trati. Naprosto suverénní vítězství si odvezla Anetka Zavadilová, která málem ujela i předjezdci. Krásné 2. místo si „urval“ Eda Čechmánek, který se nekompromisně hnal k cíli. Matoušek Bezděk a Miška Hrubá si vyjeli krásná 6. místa. Kubík Hrubý a Kubík Vodička dojeli na 10. místech a Olik Čechmánek skončil 14.

Mamutík je dětský závod spadající pod Mamut tour. Koná se na výstavišti v Přerově. I sem zamířili naši mladí cyklisti, jejichž řady posílila nově i Sofinka Strnadová. Tovačovská mládež opět ukázala svou kvalitu. Zlato si opět famózně vyjela Anetka Zavadilová a Edík Čechmánek. Bronz získala Miška Hrubá a neoblíbená brambora zbyla Kubíkovi Hrubému. Mezi řadou závodníků se blýskli i Matoušek a Šimonek Bezděkoví, Sofinka Strnadová či Olik Čechmánek.

Závodní sezóna nám sotva začala, ale již nyní můžeme říct, že máme výborné cyklisty a cyklistky, kteří všem ukazují, že závodit u nás v Tovačově umíme.

Kateřina Hrubá

Bikování po okolí

V sobotu 4. června vyrazilo jedenáct „bikerů“ na cykloprojíždku po okolí. Akci pořádal místní Spolek ProAktivity a smyslem bylo umožnit široké veřejnosti vyjet si na projíždku na kole se stejně naladěnými lidmi a poznat okolí. Protože co si budeme povídat, spousta z nás nechce jezdit sama a toto byla příležitost se zapojit a poznat třeba i místa, která máme sice „za humny“, ale až tak dobře je neznáme nebo jsme neměli příležitost je blíže poznat.

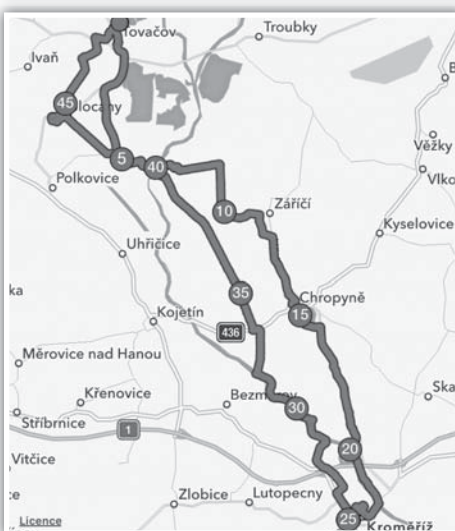
Vyjíždělo se v deset hodin z Náměští a naším cílem se měla stát Kroměříž. (popřípadě Kvasice pro zdatné borce). Z Tovačova jsme vyjeli směr Lobodice – Záříčí - Chropyně. Z větší části vedla celá trasa po cyklostezkách, hlavně lesem nebo polními cestami podél Moravy. V Chropyni jsme si dali malou zastávku a pokračovali do Kroměříže, kde

jsme navštívili jak Podzámeckou, tak i Květnou zahradu. Cesta z Kroměříže byla pro mnohé premiérou a zároveň dobrodružstvím, protože jsme jeli podél řeky Moravy, a to po cestičce, která se stezkou mohla nazývat jen s velkými ambicemi. Nicméně zde nás čekala pomyslná třešnička na dortu z celého dne. A to díky příjemné a milému muži, který u břehu seděl v motorovém člunu a trošku chytal lelký. A jak se říká, „liná huba hotové neštěstí“ nebo „kdo se nezeptá, nic nemá“ ... takže se stačilo s úsměvem zeptat, zda by nás nesvezl po Moravě, a najednou se z cyklovýletu stal vodo-moto-výlet. A vidět řeku ze člunu je opravdu jiné, než ze břehu.

Domů jsme se pak vydali přes chropynský les a celý výlet jsme zakončili v Oplocanech na Dnu dětí. V nohách jsme měli krásných 48 km, trošinku spá-

lená ramena od sluníčka, ale na tváři úsměv. Další veřejnou cykloakci Spolek plánuje na konec července.

*Za Spolek ProAktivity
Markéta Hajduková*

Turnaje neregistrovaných stolních tenistů se zúčastnili i Tovačovští

Byla sobota 23. dubna a akustiku tovačovské sportovní haly po čase opět rozezněly zvuky pingpongového míčku. Stalo se tak v rámci turnaje neregistrovaných hráčů, který místní oddíl stolního tenisu uspořádal vůbec poprvé. Akce, jež se bezesporu stala pro účastníky prestižní záležitostí, přilákala 14 odvážlivců, mezi kterými nechyběli ani zájemci z Tovačova.

Zúčastnění změřili své síly ve dvou skupinách, ze kterých 4 nejúspěšnější postoupili do vyřazovací fáze. S herními nástrahami soupeřů se nejlépe vypořádal Pavel Obrtel z Troubek, který si v napínavém finále poradil 3:1 na sety s Petrem Vybíralem z Oplocan.

Stupně vítězů pak doplnil Stanislav Špalek (Troubky), jemuž se podařilo v souboji o 3. místo zdolat taktéž 3:1 na sety Alberta Hrabálka (Oplocany). Z tovačovských hráčů se nejlépe umístil jako sedmý Vlastimil Vlček. Devátý skončil Roman Guném, jako desátý Marek Šíra a listinu doplnili Petr Sedlář a Jan Poisel.

„Tímto chceme oslovit nejen

bývalé hráče, ale i širokou veřejnost zahrát si tento malý, ale jinak celosvětově populární a znovu i olympijský sport. Po kladných ohlasech předpokládáme, že tento turnaj bude mít v našem kalendáři pořádaných akcí své pevné místo,“ potvrdil Jaroslav Pazdera st., předseda klubu.

Za oddíl stolního tenisu Jaroslav Pazdera ml.

zleva Petr Vybíral, vítěz Pavel Obrtel a Stanislav Špalek

Albert Hrabálek v souboji s mladíčkem Šimonem Frömelem

Soustředěný Vlastimil Vlček.

Stolní tenisté Tovačova se konkurence nezalekli a dál se drží mezi krajskou elitou

Soutěžní ročník 2015 – 2016 je již minulostí, a tak se zákonitě nabízí jeho bilančování. Oddíl stolního tenisu, který loni oslavil své 50. výročí od svého znovuzaložení, má za sebou opět vcelku úspěšnou sezonu, kterou si podpořil řadou dobrých výsledků.

Áčko v kraji opět úspěšné

Největší pozornost byla zákonitě upřena na A – tým, který sváděl těžké souboje s konkurencí v nejvyšší krajské soutěži. Družstvu výborně vyšla první polovina, kdy si dokázalo připsat hned pět vítězství. Ke splnění cíle záchrany v soutěži byl každý bod nesmírně cenný. O to spíše potěšily výhry nad silnými celky Bludovem 10:5 (v konečném pořadí 3. tým soutěže – pozn.) či Krnovem 10:6.

Ve druhé polovině sezony se už našemu týmu tak nevedlo. Áčko v řadě zápasů

drželo se soupeřem krok, ale mnohdy chyběl i kousek toho potřebného štěstí. Jako tomu bylo třeba při prohrané odvetě v Krnově (4 prohrané pětisetové zápasy) nebo znovu s Albrechticemi (3 prohrané pětisetové bitvy). I přes některá klopýtnutí tým dokázal uhrát

potřebné body nad Němčicemi, Jedlí či Štarnovem a navíc znovu odolal silnému Bludovu (9:9).

Áčko tak sezonu zakončilo s bilancí 8 vítězství, 2 remízy a 12 porážek při zisku 48 bodů na výborném 8. místě. Tým reprezentovali Jaroslav Pazdera st. (68

zápasů/34 výher), Milan Horák (76/40), Zdeněk Palčík (69/34), Vlastimil Otáhal (52/18) a Josef Zavřel ml. (22/13).

„Výsledkem jsme chtěli navázat na loňskou sezonu a splnit tak cíl záchrany. V průběhu ročníku jsme se ani do sestupového pásma nedostali, dokladem toho byl i závěrečný náskok 11 bodů nad posledním sestupujícím, kterým byla Mohelnice B. Se sezonou v soutěži tak můžeme být spokojeni. Tímto bych chtěl poděkovat Milanovi, Zdeňkovi, Pepovi za důležité body a zvláště bych ocenil dlouhodobou stabilní výkonnost veterána týmu Vlastíka Otáhala,“ pověděl Jaroslav Pazdera st., kapitán týmu, jenž zastává i post předsedy oddílu.

Béčko se stabilizovalo včas

Nelehkou pozici měly v okresních soutěžích i naše dva zbylé celky. B – tým v 1. třídě zpočátku doplácel na nedostupnost svých největších opor Josefa Zavřela ml. a Martina Gintera. „Na řadě našich neúspěšných výsledků se samozřejmě projevilo to, že nám Pepa s Martinem chyběli. Jakmile jsme byli v kompletní sestavě i s Mirkem Vojtaškem a Radkem Hrubým, tak jsme dokázali mnohé celky překvapit. Ve druhé polovině jsme dokázali zvládnout klíčové zápasy a můžeme tak říct, že se sezona povedla,“ poznamenal v hodnocení kapitán týmu Pavel Macháček.

Z těch nejceněnějších pomyslných skalpů určitě stojí za zmínku vítězství 11:7 na půdě Hlinska A (3. tým soutěže) či v odvjetném měření sil nad Dřevohosticemi A 12:6.

Béčko ve 24 mistrovských utkání uhrálo 10 vítězství, 3 remízy a v 11 případech odešlo poraženo. Se ziskem 47 bodů obsadilo výsledné 8. místo. Družstvo nastupovalo ve složení: Josef Zavřel ml. (49 zápasů/42 výher), Miroslav Vojtašek (82/42), Martin Ginter (38/19), Radek Hrubý (88/43), Pavel Macháček (81/20),

Jaroslav Pazdera ml. (22/6), Lubomír Lexmann, Marek Smolka, Jiří Frehar a Alois Ligurský (4/0).

Céčko administrativně sestupuje

O soutěž níže bojoval o svou pozici i třetí tovačovský celek. Družstvo si připsalo několik cenných výsledků, ale v konečném zúčtování to nakonec nebylo platné. Byť tým obsadil standardně nesestupové 11. místo (ze 14 účastníků – pozn.), tak s ohledem na plánovanou reorganizaci okresních soutěží a vytvoření 5. třídy se Tovačov C stal jedním z pěti týmů 2. třídy, který musí soutěžit, byť nedobrovolně, opustit.

„Už jen samotná tabulka byla nesmírně vyrovnaná, bodové rozdíly mezi celky byly minimální a de facto rozhodovaly vzájemné zápasy. V konečném výsledku jsme doplatili na to, že v několika případech jsme vzhledem k marodce nebyli v nejsilnějším složení, a to nás stálo veledůležité body. V konečném zúčtování sice administrativně sestupujeme, ale za ty uplynulé čtyři roky, co jsme v soutěži působili, se rozhodně nemáme za co stydět,“ zhodnotil počínání týmu kapitán Jaroslav Pazdera ml.

Céčko uhrálo v rámci 26 mistrovských klání 9 výher, 4 remízy, ve 13 utkáních soupeři podlehl a získalo tak 48 bodů. Za C- tým nastupovali: Jaroslav Pazdera ml. (95 zápasů/56 výher), Pavel Macháček (19/11), Pavel Polčák (22/11), Jan Malec (65/32), Lubomír Lexmann (58/25), Marek Smolka (80/28), Jiří Frehar (48/13), Vilém Vilém (4/1), David Smolka (8/0) a Alois Ligurský (15/0).

Turnaje opět prestižní záležitostí

Každým rokem klub pořádá i tradiční turnaje. V prosinci se konal sdružený turnaj dvojic alias 18. ročník „Memoriálu Tomáše Hanečky“ a 14. ročník „Memoriálu Františka Přecechtěla“. Ten ovládli Zdeněk Daněk s Ivanem

Hejduškem z Komořan před Pavlem Goreckim a Janem Macháčem (tým Jezernice). Třetí skončili Aleš Grmela a Roman Holíš (tým Chropyně).

Udělovala se také cena pro nejlepšího jednotlivce na turnaji. Jaroslav Pazdera st. (Tovačov) a Pavel Koutný (Buk) vyhráli všechna svá střetnutí ve skupinách i v play off, a tak se o cenu podělili.

Stolnětenisový rok 2015 oddíl zakončil tradičním prestižním turnajem O přeborníka Tovačova. Z premiérového prvenství a držitele titulu se nakonec radoval Josef Zavřel ml. Druhé místo obsadil Zdeněk Palčík a třetí skončil obhájce loňského triumfu a s 15 vítězstvími rekordman turnaje Jaroslav Pazdera st., který doplatil na těsné prohry 2:3 jak s Palčíkem, tak i s Milanem Horákem. Ani jasná výhra 3:0 nad Zavřelem k lepšímu umístění nepomohla.

V březnu se uskutečnil 13. ročník „Memoriálu Ing. Bořivoje Otáhala“, jež je vzpomínkou na nejúspěšnějšího hráče v historii oddílu, ve kterém triumfoval Michal Janík z Ondratice, jemuž se podařilo ve finále proti Lukáši Masaříkovi z Komořan (mj. vítězi ročníku 2013 – pozn.) odvrátit tři mečboly a zlomit tak pětisetovou konfrontaci ve svůj prospěch. Stupně vítězů pak doplnil Jindřich Bluma ml. z Buku.

Klub se věnuje mládeži

Oddíl se i ve spolupráci se základní školou také plně věnuje začínající mládeži. Tréninky probíhají pod vedením Miroslava Ženčáka ve spolupráci se Zdeňkem Palčíkem a Milanem Horákem vždy ve středu a v pátek. Účastníci si na tréninkových hodinách osvojují základní údery.

Pakliže máte zájem přihlásit svého potomka do kroužku stolního tenisu, tak nás kontaktujte na e-mailu jarek.pazdera@centrum.cz a doladíme vše potřebné.

zleva Vlastimil Otáhal, Milan Horák, Zdeněk Palčík a Jaroslav Pazdera st.

zleva Radek Hrubý, Pavel Macháček, Josef Zavřel ml., Miroslav Vojtašek a Jaroslav Pazdera ml.

Vize klubu jsou jasné

Klub i v nadcházející sezoně naváže na dlouhodobou spolupráci s divizním oddílem TJ Sokol Buk. Dokladem toho byla i mj. i hráčská výpomoc tovačovskému klubu v rámci slavnostní akce k 50. výročí při přátelském zápase proti týmu Výběr Olomouckého kraje. Vyústěním dlouholeté vazby je i aktuální přestup Jaroslava Pazdery ml., který bude hrát za tamní b-tým vyšší okresní soutěže. Jaká je vůbec vize vedení klubu do nové sezony? „Cílem je samozřejmě stabilizace kádrů a jeho případné posílení. Dlouhodobou metou je postupné zapracování mládeže do našeho oddílu,“ zmínil předseda klubu Jaroslav Pazdera st. A právě mládež by mohla být jedním z hlavních témat v oblasti posílení týmu. „Spolupracujeme i s bývalým reprezentantem a současným šéftrenérem Přerova panem Jaromírem Zlámallem. V současné době jednáme o opětovné možnosti střídavých startů talentované mládeže Přerova v našem oddílu,“ doplnil. Závěrem bilancování bychom rádi po-

děkovali hlavnímu sponzorovi - firmě BETONIKA, spol. s r.o., Lobodice zastoupené jednatelem společnosti panem Bronislavem Otáhalem, a dále pak firmám OKNA HORÁK, ŠUMAVSKÝ PRAMEN, a.s. – distribuce Olomouc, ZOMApplast, s.r.o., Přerov, MOUNTFIELD Přerov a panu Marku Svobodovi za finanční a materiální podporu při pořádání turnajů.

Zvláštní poděkování patří i starostovi města Tovačova panu Mgr. Bc. Leonu Bouchalovi za dlouhodobou přízeň. Další informace, kompletní výsledky a bohatý archiv zpráv najdete na jeho oficiálních webových stránkách www.pinec-tovacov.estranky.cz.
Za oddíl stolního tenisu TJ Sokol Tovačov
Jaroslav Pazdera ml.

Losovací volejbalový turnaj

V sobotu 16. 4. 2016 se na školním hřišti uskutečnil první ročník losovacího volejbalového turnaje, který pořádal místní Spolek ProAktivity. Oproti zaběhnuté tradici volejbalových turnajů posledních let jsme si trochu dovolili nabídnout malou změnu. Jednak proto, že se volejbalisté schází už hodně dlouho a znají se jako „svý boty“, a jednak taky proto, že ve stále stejném složení družstev obsazujeme místní turnaje a víceméně už jaksí dokážeme předvídat, na koho na turnaji narazíme a co od konkrétního družstva můžeme očekávat ...

„Změna je život“, říká se, takže jsme se nechali inspirovat od jiných volejbalistů a z jiných turnajů a zkusili jsme to. Věřili jsme tomu, že jestliže tenhle systém funguje i v jiných koutech republiky, může to fungovat na pohodu i u nás. Předpokládali jsme, že se touhle hrou „škatulata, hejbejte se!“ i líp poznáme a při hře bude i větší legrace nebo o to více snažení. Princip losovacího turnaje spočívá v tom, že přijdete a až na místě si vylosujete svůj tým. Naprosto jednoduché. První příchozí ženy a dívky byly určené jako kapitánky a ostatní hráči si následně vylosovali svůj tým. Nikdo dopředu tedy nevěděl, s kým bude hrát, a o to větší bylo napětí, jak to dopadne. Hrál se stylem „každý s každým“ a bodové hodnocení a skóre určilo toto pořadí:

1. místo: Tereška Pospíšilová, Honza Bouchal, Jan Meny Trásoň, Marek Matula a Martin Sapík.
2. místo: Nickuš Seifriedová, Sabča Kohnová, Sára Kohnová, Jan Hanzlík, Jan Pečenka.
3. místo: Lenka Nováková, Ondra Rybka, Radek Dostál, Marek Hanzlík a Vláďa Kosek.

Statistika volejbalového turnaje:

- šest týmů
- 31 hráčů
- 10 žen
- 21 mužů
- nejmladší účastníci bylo 14 let
- nejstarší účastník oslavil 51. narozeniny
- jedna oslavenkyně 18tých narozenin v den konání turnaje :-)
- žádný zraněný

Děkujeme městu Tovačov a dalším sponzorům za odměny pro vítěze i ostatní účastníky a za podporu sportu v našem městě.

Markéta Hajduková

Holky a mašiny

Že jste nebyli nikdy na motokrosu? Že nevíte, jak se jezdí Přerovská rokle? A že neznáte novou motokrosovou trať za Tovačovem ve Viklicích? To snad ani není možné!!!

Loni se jely ve Viklicích první motokrosové závody a bylo to tam hodně hustý!!! Všude samá krásná děvčata, naleštěné motorky, nadšení mechanici a natěšení jezdci !!! Když startérka zvedne ceduli s nápisem 15s před startem, potom pět 5s před startem a zelený prapor odstartuje závod, krajem se rozlehlá motorů řev, kupředu letí česká krev, muzika burácí!!!

A že jezdci na mašinách kolikrát nevíteží kvůli zlatým věncům, ale kvůli krásným holkám, se ten, kdo viděl naši novou pohybovou skladbu opravdu přesvědčil!

Letos nám opravdu dlouho trvalo, než jsme si vybrali téma, které si zvolíme jako téma naší nové choreografie pro kategorii show dance, ve které reprezentujeme TJ Sokol Tovačov na tanečních soutěžích.

Děvčata jsou již starší, náročnější a vybiřavější. Výběr nebyl jednoduchý. Vybírali jsme, zvažovali a nakonec zvítězila motokrosová skladba. Návlek nebyl také zrovna jednoduchý, protože hudba je velmi rychlá a napasovat do ní některé již složitější gymnastické prvky byl někdy oříšek. Můžu ale říct, že překážky jsme překonali. Velký dík patří také tatičkovi Markovi, bez kterého by skladba určitě nemohla vzniknout a i přes jeho občasně „brblání“ jel s námi vystupovat opravdu téměř kamkoliv.

Premiéru měla skladba již tradičně na Sportovním plese a následně na Šibřinkách. Následovaly soutěže. Jako první jsme pokusili štěstí na taneční soutěži „O erb města Litovel. Děvčatům se podařilo skladbu perfektně odtančit a odvezla si z Litovle 2. místo a kromě medailí ještě sladkou roládu. Dále jsme úspěšně reprezentovali na regionální přehlídce Sportu pro všechny v Tovačově a naše sklad-

ba byla vybraná na krajskou přehlídku. Třetí soutěží byla taneční soutěž Motion Emotion v Uničově, ze které jsme si přivezli třetí místo. Největší radost z umístění v letošní sezoně jsme měli z 2. místa, které jsme v naší kategorii získali na taneční soutěži Dance Evolution v Přerově, kdy se nám podařilo porazit taneční skupiny, které byly pro nás velkou konkurencí.

Moc rádi ale vystupujeme tam, kde si vystoupení užijeme bez nervozity a stresu, kterého si dost užijeme na soutěžích. Rádi tančíme na pohodových kulturních akcích, jako je např. Pálení čarodějnic v Troubkách, na hodových oslavách v Ivani, oslavách 8. května v zámku v Tovačově, Kácení máje v domově důchodců a jiných. Cvičební sezonu letos ukončíme společným výletem do ZOO Lešná a pokud nám bude přát počasí, opět pojedeme na Plaváčka na loděnici. A PAK UŽ HURÁ NA PRÁZDNINY!!!

Ivana Smolková a Hana Cetkovská

Tovačovská pomáda

V letošním roce se v TJ Sokol Tovačov zrodily nové taneční hvězdy, kterými jsou tanečníci a tanečnice „Tovačovské Pomády“. Jsou to ty nejmenší děti, které si s radostí a úsměvem užívají všechna vystoupení. Ale ne vždy vše probíhá s úsměvem na rtu. Nacvičování skladby bylo opravdu náročné. Kousek po kousku se sestavička začala rýsovat, až jsme ji měli hotovu. Autorkou choreografie je Olga Čechmánková, která promýšlela každický krok, skok či taneční pohyb. Jak náročné to bylo, si určitě umíte představit. Nebyla by to „Pomáda“, kdyby se v ní neobjevilo správné „vytuněné“ auto. A i to naše skupina díky Petru Burešovi měla. Vlastnoručně je pro děti vyrobil.

Ale už k samotné skladbě: frajeři v kožených bundách a nage-
lovaných vlasech se rozvlíní v rytmu hudby a ukazují něžným
dívčím v růžových sukýnkách, jak to umí na správnou hudbu
rozpálit. Pohyby boků jsou samozřejmostí, vždyť jsou to chlapi
tvrdáci. Pročíslnout nage-
lované vlasy, předvést své svaly či vyleš-
tit auto, to vše naši tanečníci zvládnou. A jejich něžné protějš-
ky? Nezaostanou za nimi, vždyť i ony mají rytmus v těle. Růžová
mašle na krku a kytka ve vlasech dokreslují ladné pohyby paží
a nohou, kdy slečny dokazují nejen sobě, ale i chlapcům tvrdá-
kům, že jsou výborné tanečnice.

Celé vystoupení si děti s úsměvem užívají již od prvních tónů
písně a na závěr rozhýbou sebe i okolí tím, jak se s radostí a nad-
šením rozběhnou do poslední části skladby. Naskočí do fára a je-
dou si užívat. A co vše si už stačily užít?

Začali jsme Dětskými šibřinkami v Tovačově, kdy toto vystou-
pení bylo pro některé tanečníky premiérové. Jako další v pořadí
bylo okresní kolo Pódiových skladeb v Tovačově, kterého se zú-
častnilo 18 skladeb. O to větší byla naše radost, že jsme byli mezi
4 skladbami, které postoupily do krajského kola v Olomouci.
Tam jsme se sice neumístili, ale to nám náladu nezkažilo... vždyť
my teprve sbíráme zkušenosti. Vystoupili jsme na Pálení čarodě-
jnic na zámku, v Oplocanech a Ivani na hodech, na akci Šance
na zámku, na loděnici. Vrcholem soutěží byla taneční soutěž
Dance Evolution v Přerově. V Tenisové hale se koná každoročně
celodenní soutěž napříč všemi tanečními styly. Naše Pomáda
patří do Show dance, věkově patříme do kategorie mini. V těžké
konkurenci si děti vytančily krásné 5. místo.

Na to, že máme tak mladé tanečníky a tanečnice (vždyť průměr-
ný věk je 5,5 roku, kdy nejmladší má 4 a nejstarší 8 let), jsme měli
opravdu nabitý kalendář akcí. Každé vystoupení jsme si užili
a doufáme, že naše vystoupení se líbilo i Vám.

Kateřina Hrubá

Pódiové skladby Tovačov

Již tradičně pořádá TJ Sokol Tovačov, oddíl SPV ve spolupráci s regionálním centrem SPV Přerov okresní Přehlídku pódiových skladeb. Letos se přehlídka ko-
nala 9. dubna. Diváci mohli zhlédnout 18 skladeb nejrůznějších pohybových stylů. Propracované gymnastické skladby před-
vedla taneční škola Atlas a Bios Přerov a TJ Sokol Kojetín, aerobické skladby za-
cvičily cvičenky z Fit klubu Hranice, složi-
tější taneční choreografie nám zatančili
tanečníci z tanečního studia Freedance
Prostějov. Nejmenší tanečníci byli letos
opět z Tovačova, až někteří přespolní žasli,
„kde se u vás pořád ti malí berou“, a zatan-
čili roztomilou skladbu „Pomáda“, kterou
připravily Olga Čechmánková a Kateřina

Hrubá ve spolupráci s ostatními maminkami. Mladší žákyně pod vedením Olgy Pečenkové zacvičily pěknou skladbu z prostředí střední školy *We are Monster High* a 11 – 13 letá děvčata pod vedením Ivany Smolkové a Hany Cetkovské zatančily skladbu *Holky a mašiny*, která divákům přibližuje prostředí motokroso- vých závodů. V závěru přehlídky si mohli všichni cvičenci a tanečníci zatančit společně jednoduchou taneční sestavu, kterou si připravila děvčata z *Freedance Prostějov*. Všichni cvičenci si zasloužili velkou pochvalu, protože výkony byly opravdu skvělé. Každý vystupující obdržel sladkost a zlatou medaili a paní trenérky si odnesly jako poděkování kromě diplomu i jarní kytičku.

Letos se přehlídky zúčastnilo asi 250 cvičenců. Děkujeme všem rodičům, prarodičům, cvičencům a cvičitelům, kteří pomáhali chystat sportovní halu na přehlídku a podíleli se na perfektním provozu bufetu a zdárném průběhu celé přehlídky.

Za organizační tým SPV Ivana Smolková

Za piškvorkami do Tovačova

Tovačovská hala hostila druhý dubnový den populární soutěž s dlouholetou tradicí „Hasičské piškvorky.“ Ti, kdo soutěž neznají, by se mohli snadno splést. Skutečně nejde o soutěžení v oblíbené kratochvíli všech školou povinných i nepovinných. Bitvu koleček a křížků ve

školních sešitech nahradilo pět soutěžních disciplín určených pro zdokonalení dovedností mladých hasičů. Hasičská mládež si vyzkoušela nácvik přenosu raněného pomocí techniky zdravotnické stoličky, vázání uzlů nebo například montáž požárních hadic na čas. V letošním

roce měly tovačovské děti velkou konkurenci. Dorazila družstva z mnoha koutů Moravy. Mladší hasiči však nepodlehli tlaku a připsali si první místo s náskokem sto čtyřiceti tří bodů. Starší v letošním roce skončili druhí s rozdílem dvaceti dvou bodů oproti letošnímu vítězi.

Matěj Vetešník

Pod břízami se běhalo přes překážky i do útoku. Hřiště ožilo hasičskou soutěží

Po deseti letech se do Tovačova vrátila hasičská okrsková soutěž. S cílem zasoutěžit si a porovnat fyzickou kondici se sešla hasičská družstva v sobotu 14. května na hřišti v lokalitě „Pod Břízami.“ Krom Tovačova dorazily týmy z Kojetína, Oplocan a Brodku u Přerova.

Navzdory původním obavám ze silného deště počasí hasičům nakonec přálo. Soutěž odstartovala disciplína běhu na sto metrů s překážkami. Mezi muži exceloval tovačovský hasič Filip Horák, který soupeře hravě porazil a již v prvním pokusu si vydobyl značný časový náskok. I v družstvu žen se místním skvěle dařilo. Michaela Koldová, vedoucí hasičské mládeže v Tovačově, šla svým svěřencům příkladem a také dosáhla v běhu prvního místa na stupni vítězů. Pro Michaelu Koldovou mělo vítězství ještě jeden podstatný význam: „Po dlouhé době šlo o první oficiální závody žen na okrskové soutěži. Na startu jsem si říkala, že to proto hlavně nechci holkám pokazit. Ale nakonec jsem své dovednosti před ostatními soupeřkami potvrdila,“ říká Koldová. V požárním útoku, „královské disciplíně“ mezi požárními sporty, si mohli hasiči nejlépe prověřit, kde jsou silné a slabé stránky družstev. „Například

náš levý proudař nastříkal oba útoky příliš pozdě a kvůli tomu nám to moc nevyšlo. Tahle chyba se pro příště už nesmí opakovat!“ shrnuje těsně po soutěži své pocity Per Vybíral z týmu Oplocan.

V požárním útoku se tovačovští hasiči umístili na třetím místě. Diváčky velmi oblíbené požární útoky dětí a dorostu ukázaly, že i mládeži nejsou zásady zdravého sportovního ducha cizí. Na nejmladších účastnících bylo vidět, že kromě možnosti předvést rivalům, co umějí, vnímají akci především i jako příjemné dopoledne strávené mezi kamarády. Právě zde bylo nejvíce vidět, že rčení o „velké hasičské rodině“ není jen často opakovaným klišé, ale i životním krédem napříč všemi generacemi.

Po součtu pořadí v obou disciplínách si v kategorii mužů putovní pohár odvezli dobrovolní hasiči z Kojetína. V těsném závěsu za nimi převzaly druhé místo Oplocany. Tovačov získal třetí místo a na čtvrté pozici skončil Brodek u Přerova.

I v kategorii žen putovalo vítězství do Kojetína. Oplocany si připsují zisk druhého a Tovačov zisk třetího místa.

Matěj Vetešník

Rybářské závody mládeže

V sobotu 11. června 2016 se od 8 do 12 hodin konaly na Hradeckém rybníku rybářské závody mládeže. Jednalo se již o 13. ročník závodů pro děti základních škol, který spolupořádají Rybářství Tovačov, město Tovačov a Český rybářský svaz, MO Tovačov.

Letošního závodu se zúčastnilo celkem 34 dětí z Tovačova, Kojetína, Chropyně, Kroměříže, Dubu nad Moravou, Brodku u Přerova, Troubek a několika dalších obcí. Nejvzdálenější účastník byl

z Břidličné. Závodilo se ve třech kategoriích a téměř každý účastník závodu nějakou rybu chytil. Nejdelší ulovený kapr měřil 51 cm. Nejvíce bodů (cm), celkem 599, získal Lukáš Opelík ze ZŠ Kroměříž, který zvítězil v kategorii starších chlapců. V kategorii dívek vyhrála Pavla Mlčochová ze ZŠ Tovačov s celkovým počtem 435 bodů a v kategorii mladších chlapců se na 1. místě umístil Adam Juračka ze ZŠ Kojetín, který získal 138 bodů. Cenu starosty města Tovačova za

nejdelšího uloveného kapra, který měřil 51 cm, získal Filip Masaryk ze ZŠ Tovačov. Pořadatelé rozdělili ceny vždy na prvních čtyřech místech v jednotlivých kategoriích a každý účastník závodu si ze sobotního dopoledne kromě rybářských zážitků odnesl také nějakou drobnou pozornost.

Všem účastníkům závodu, pořadatelům, rozhodčím a přítomným rodičům děkujeme za účast a těšíme se na shledanou příští rok.

Celkové pořadí v jednotlivých kategoriích:

Starší chlapci

1. místo	Lukáš Opelík	599 bodů	ZŠ Kroměříž
2. místo	Adam Šoustek	305 bodů	ZŠ Kojetín
3. místo	Šimon Pospíšil	259 bodů	ZŠ Dub nad Moravou
4. místo	Roman Chylík	231 bodů	ZŠ Kojetín

Dívky

1. místo	Pavla Mlčochová	435 bodů	ZŠ Tovačov
2. místo	Lucie Glubišová	196 bodů	ZŠ Tovačov
3. místo	Nina Horskáková	161 bodů	ZŠ Chropyně
4. místo	Ája Kopečná	24 bodů	ZŠ Křenovice

Mladší chlapci

1. místo	Adam Juračka	138 bodů	ZŠ Kojetín
2. místo	Martin Mojžíš	110 bodů	ZŠ Tovačov
3. místo	Aleš Rozehnal	60 bodů	ZŠ Tovačov
4. místo	Adam Kopečný	60 bodů	ZŠ Křenovice

Pozvánky

Kulturní a sportovní akce v Tovačově - červen až srpen 2016

Datum	Čas	Název akce	Místo konání	Pořadatel
18. 6. 2016 sobota	20.00 hod.	Castle party 23 (95 let kopané v Tovačově)	Zámecký park	TJ Sokol Tovačov
22. 6. – 24. 6. středa – pátek	8 – 17.00 hod.	Prodejní a prezentační výstava žáků SŠ řezbářské	SŠ řezbářská	SŠ řezbářská
25. 6. 2016 sobota	19.00 hod.	Noční prohlídky	Zámek	Tovačovský zámek o.p.s. Město Tovačov
25. 6. 2016 sobota	20.00 hod.	Červnová noc	Zahrada mysliveckého domu	MS Haná Tovačov
2. 7. 2016 sobota	20.00 hod.	Dejme šanci dětem (hudební rockový večer)	Zámecký park	Šance o.p.s. Město Tovačov
16. 7. 2016 sobota	10.30 hod	Vycházka po bojišti u Tovačova z roku 1866	Naučná stezka 1866	Komitét 1866 Město Tovačov
30. 7. 2016 sobota	13.00 hod.	Boučkovo loutkové divadlo	Nádvoří zámku	Město Tovačov
5. 8. 2016 pátek	21.00 hod.	Letní kino	Nádvoří zámku	Město Tovačov
13. 8. 2016 sobota	14.00 hod.	Tovačovský portál	Zámecký park	Město Tovačov
20. 8. 2016 sobota	16.00 hod.	ROCKFEST	Zámecký park	Zdeněk Zuzaňák a Miroslav Perseus Spilka
27. 8. 2016 sobota	20.00 hod.	Srpnová noc	Zahrada mysliveckého domu	MS Haná Tovačov

Pozvánka na prodejní a prezentační výstavu žáků Střední školy řezbářské Tovačov

Dovolujeme si Vás pozvat na tradiční prezentační a prodejní výstavu prací žáků oboru umělecký řezbář a truhlář pro výrobu nábytku.

Výstava se bude konat ve dnech 22. – 24. června 2016 v areálu školy na Nádražní ulici č. 146 v době od 8.00 do 17.00 hodin.

TOVAČOVSKÝ ZÁMEK O. P. S. POD ZÁŠTITOU MĚSTA TOVAČOV POŘÁDÁ

XIX.

NOČNÍ PROHLÍDKY

To nejlepší z let 1997-2015

25. ČERVNA 2016
ZÁMEK TOVAČOV

VSTUPNÉ: DOSPĚLÍ 90 KČ / DĚTI 40 KČ / RODINNÉ 200 KČ*

REZERVACE VSTUPENEK OD 20. 6. 2016 NA NA TEL. Č. 737 860 568,
PRODEJ 25. 6. OD 18.00 NA NÁDVOŘÍ ZÁMKU, OBČERTSVENÍ ZAJIŠTĚNO

ZAČÁTEK PROHLÍDEK V 19.00

* 2 dospělí + 1-3 děti do 15-ti let

FACEBOOK: TOVAČOVSKÝ ZÁMEK O.P.S.

Město Tovačov a Komitét pro udržování památek
z války roku 1866
si vás dovolují pozvat

NA VYCHÁZKU PO BOJIŠTI U TOVAČOVA Z ROKU 1866

Sobota 16. července 2016

Zahájení: 10.30 hod. u autobusového nádraží v Tovačově

Hlavní program:

- Požehnání kříže u autobusového nádraží P. F. Urbanem
- Prohlídka výstavy fotografií s tematikou vzpomínkových akcí 1866 v tovačovském zámku
- 14.00 hod. – položení věnce u pomníku u Bezedného dolu

V pátek 15. července 2016 se bude od 18.00 hod. v kostele sv. Václava v Tovačově konat mše za vojáky padlé v bojích v okolí města 15. 7. 1866

www.tovacov.cz www.1866.cz e-mail: komitet@1866.cz

POZOR! POZOR!
Zavítá k nám
loutkové
divadlo
BOŽI
z Jaromeře

.....
30. července 2016,
od 13 hodin,
na nádvoří zámku v Tovačově

.....
13 h. Kašpárek a princezna

15 h. Kašpárek a chytrá
princezna

17 h. Jak se Honza učil bát

.....
Čtění obecnostvo je srdečně
zváno

Svatba na zámku

Zdobení expozic historických památek má dlouholetou tradici především na státních hradech a zámcích. Brněnský NPÚ s ním začal už někdy před dvaceti lety a stále se setkává s velkým zájmem odborné, ale především laické veřejnosti. Snad je to tím, že květiny nemohou nikdy omrzet, že vytváří neopakovatelnou atmosféru, neboť právě jejich rozmanitost a krása dokáže prosvítit nejen interiér a to pokaždé jinak.

K tradičním seminářům, které pořádá Národní památkový ústav v Brně, jsme se letos připojili i my. Začátkem září proběhne na zámku v Tovačově odborný seminář, který jsme nazvali Svátba na zámku. A protože se do Tovačova sjedou aranžéři působící na historických objektech, aby vytvořili květinovou výzdobu historickými vazbami se zaměřením na svatby, bude se jistě na co dívat.

Aranžéři budou pracovat pod vedením absolventa Střední zahradnické školy v Brně - Bohunicích Slávka Rabušice. Slávek je v současné době florista „na volné noze“. Přednáší a předvádí aranžování květin na seminářích a společenských akcích, zabývá se kompletním květinovým servisem, provádí květinové výzdoby na plesech, koncertech a jiných společenských akcích, pořádá výstavy a kurzy aranžování v historických objektech. Je spoluautorem učebnice floristiky, vydané v roce 2007. Navrhl a vytvořil květinové dekorace k několika filmům. Je externím spolupracovníkem Národního památkového ústavu a autorem květinových výstavních cyklů Tulipán v renesanci, Fleur de Lys, Válka růží a Květiny v komnatách. Založil a zároveň se stal ředitelem mezinárodní floristické soutěže Brněnská růže, která je největší a nejnavštěvovanější akcí tohoto druhu v České republice.

A protože jsme už řadu seminářů se Slávkem absolvovali a víme, že je velmi kreativní, tvořivý, nápaditý a především nekonvenční, jsme velmi rádi, že se rozhodl uspořádat jeden ze seminářů i u nás v Tovačově, a doufáme, že to bude zážitek nejen pro ty, kteří přijedou květinové vazby vytvořit, ale především pro ty, kteří přijdou vyzdobený zámek navštívit. Pro všechny zájemce bude zámek mimořádně otevřený od 10. září do 18. září od 10 do 17 hodin.

Kvetazaj

Město a zámek Tovačov
vás zvou na výstavu pořádanou v rámci oslav
695 let města Tovačova

SVATBA NA ZÁMKU

10.–18. 9. 2016

Květinová výzdoba historických vazeb
se zaměřením na svatby

Výstava bude přístupná
od 10 do 17 hodin
(poslední prohlídka
v 16 hodin)

Květinová aranžmá jsou
výsledkem práce účastníků
celostátního semináře
Aranžování květin
v historickém interiéru

Vzpomínková akce ke 150. výročí válečných událostí roku 1866 v Tovačově

Vzpomínková akce na válečné události roku 1866 se bude v Tovačově konat v sobotu 24. září 2016 a její součástí bude mimo jiné pietní akt u ústředního pomníku a bitevní ukázka na motivy skutečných událostí z 15. července 1866. Při této příležitosti vydá město Tovačov pamětní medaili a také knihu Tovačovsko ve válečném roce 1866, která přehledným způsobem popisuje události léta 1866 na Prostějovsku, Tovačovsku a Přerovsku a jejíž křest se uskuteční již v pátek 23. září.

Program vzpomínkové akce:

Pátek 23. září 2016

17.00	Křest knihy Tovačovsko ve válečném roce 1866 a krátká přednáška o událostech roku 1866 na Tovačovsku (přednáší člen Komitétu 1866 Jiří Synek)
18.00	Mše za oběti války roku 1866 v kostele sv. Václava v Tovačově

Sobota 24. září 2016

10.00	Přivítání velitelů jednotek v obřadní síni zámku
10.30 - 11.30	Ukázky výcviku vojska v prostoru zámku
13.30	Slavnostní nástup vojska na náměstí
13.45	Odchod v průvodu k ústřednímu pomníku
14.30	Pietní akt u centrálního pomníku
15.00	Bitevní ukázka na motivy událostí u Tovačova dne 15. 7. 1866

Pozvánky

***Projekt sanace vlhkého zdiva a statického zajištění
saly terreny na zámku Tovačov
se uskutečňuje za finanční podpory
Olomouckého kraje***

Elektronická evidence tržeb

Začínáme od 1. prosince!

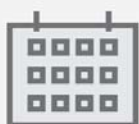
Koho se evidence týká?

Podnikajících fyzických a právnických osob, které přijímají platby v hotovosti.

Které tržby se budou evidovat?

Platby v hotovosti, platební kartou, šekem, směnkou, ale například i stravenkou, poukázkou nebo elektronickou peněženkou. Nebudou se evidovat platby bankovním převodem.

Kdy se začne evidovat?

- ❖ 1. prosince 2016 (1. fáze) - ubytovací a stravovací služby
- ❖ 1. března 2017 (2. fáze) - maloobchod a velkoobchod
- ❖ 1. března 2018 (3. fáze) - ostatní činnosti vyjma těch ve 4. fázi, (např. svobodná povolání, doprava, zemědělství)
- ❖ 1. června 2018 (4. fáze) - vybraná řemesla a výrobní činnosti

Kde zjistit více?

Přehledné a aktuální informace o evidenci tržeb včetně odpovědí na nejčastější dotazy naleznete na:

www.etrzby.cz

Hudební festival
Tovačovský portál
se koná za finanční podpory
Olomouckého kraje

**PLACENÍ VYBRANÝCH DRUHŮ DANÍ
 PROSTŘEDNICTVÍM POŠTOVNÍ POUKÁZKY A - DOKLAD V/DS**

KDO?	OBČAN - FYZICKÁ OSOBA	KDE?	NA POBOČKÁCH ČESKÉ POŠTY
KDY?	OD 1. BŘEZNA 2016	JAK?	BEZPLATNĚ Poštovní poukázkou A - doklad V/DS
CO?			
DAŇ Z PŘÍJMU FYZICKÝCH OSOB PODÁVAJÍCÍCH PŘIZNÁNÍ		DAŇ Z NABYTÍ NEMOVITÝCH VĚCÍ	
DAŇ Z NEMOVITÝCH VĚCÍ		DAŇ Z PŘEVODU NEMOVITOSTÍ	

FINANČNÍ SPRÁVA

INFORMACE PRO FYZICKÉ OSOBY K PLACENÍ VYBRANÝCH DRUHŮ DANÍ OD 1. 3. 2016

Od 1. 3. 2016 mohou poplatníci daně, **fyzické osoby s rodným číslem** nebo **vlastním číslem plátce**, zaplatit vybrané daně bezplatně na 3 200 pobočkách České pošty, s. p., a to prostřednictvím nové **Poštovní poukázky A – doklad V/DS, tzv. „daňové složenky“**.

Vybrané daně včetně odpovídajícího předčíslí bankovního účtu (PBÚ):

- 1) **Daň z příjmů fyzických osob podávajících přiznání – PBÚ 721**
- 2) **Daň z nemovitých věcí – PBÚ 7755**
- 3) **Daň z nabytí nemovitých věcí – PBÚ 7691**
- 4) **Daň z převodu nemovitostí – PBÚ 7763**

„Bankovní účty finančních úřadů pro placení vybraných daní“

Název finančního úřadu	Daň z příjmu fyzických osob podávajících přiznání	Daň z nemovitých věcí	Daň z nabytí nemovitých věcí	Daň z převodu nemovitostí
Finanční úřad pro hlavní město Prahu	721-77628031/0710	7755-77628031/0710	7691-77628031/0710	7763-77628031/0710
Finanční úřad pro Středočeský kraj	721-77628111/0710	7755-77628111/0710	7691-77628111/0710	7763-77628111/0710
Finanční úřad pro Jihočeský kraj	721-77627231/0710	7755-77627231/0710	7691-77627231/0710	7763-77627231/0710
Finanční úřad pro Plzeňský kraj	721-77627311/0710	7755-77627311/0710	7691-77627311/0710	7763-77627311/0710
Finanční úřad pro Karlovarský kraj	721-77629341/0710	7755-77629341/0710	7691-77629341/0710	7763-77629341/0710
Finanční úřad pro Ústecký kraj	721-77621411/0710	7755-77621411/0710	7691-77621411/0710	7763-77621411/0710
Finanční úřad pro Liberecký kraj	721-77628461/0710	7755-77628461/0710	7691-77628461/0710	7763-77628461/0710
Finanční úřad pro Královéhradecký kraj	721-77626511/0710	7755-77626511/0710	7691-77626511/0710	7763-77626511/0710
Finanční úřad pro Pardubický kraj	721-77622561/0710	7755-77622561/0710	7691-77622561/0710	7763-77622561/0710
Finanční úřad pro Kraj Vysočina	721-67626681/0710	7755-67626681/0710	7691-67626681/0710	7763-67626681/0710
Finanční úřad pro Jihomoravský kraj	721-77628621/0710	7755-77628621/0710	7691-77628621/0710	7763-77628621/0710
Finanční úřad pro Olomoucký kraj	721-47623811/0710	7755-47623811/0710	7691-47623811/0710	7763-47623811/0710
Finanční úřad pro Moravskoslezský kraj	721-77621761/0710	7755-77621761/0710	7691-77621761/0710	7763-77621761/0710
Finanční úřad pro Zlínský kraj	721-47620661/0710	7755-47620661/0710	7691-47620661/0710	7763-47620661/0710

www.financnisprava.cz

FINANČNÍ SPRÁVA

Pokyny k vyplnění Poštovní poukázky A – doklad V/DS

Poplatník vyplní **čitelně**, nejlépe hůlkovým písmem, tyto **povinné údaje**, jak na **hlavním díle (pravá část)**, tak na **podacím lístku (levá část)**, viz předvyplněný VZOR.

Kč, částka v Kč – částka poukazované platby v hotovosti v celých korunách, musí být zarovnána vpravo, prázdná místa vedle údaje o částce musí být proškrtnuta

Slovy – slovy vyjádřená poukazovaná platba, musí začínat velkým písmenem a nesmí obsahovat mezery mezi slovy

Název finančního úřadu – název příslušného finančního úřadu

Č. účtu, ve prospěch účtu – předčíslí (vybraná daň) – matrice (příslušný finanční úřad), kód banky (je již předtištěn)

V. symbol (variabilní symbol) – rodné číslo bez jakýchkoliv mezer, pomlček nebo lomítek, tj. 9 nebo 10 číslic v řadě za sebou, případně vlastní číslo plátce, tj. správcem přidělených 9 číslic v řadě za sebou

UPOZORNĚNÍ!

Číslice se do kolonky vyplňují tak, aby poslední číslo bylo umístěné v poslední 10. pozici. Znamená to, že při vyplňování 9 místného čísla zůstane první pozice položky „V. symbol“ nevyplněna.

Odesílatel – jméno, příjmení a adresa bydliště fyzické osoby

Poštovní poukázka A – doklad V/DS Podací lístek		Poštovní poukázka A – doklad V/DS	
Podací číslo C 2700		Částka Kč 1000	Tr. kód 1 1 3
Číslo pouk., s.p. IC 47114983		Ve prospěch účtu 721 47623811	
Číslo platby		Kód banky 0710	V. symbol 7902036151
Účel platby		K. symbol 0001	S. symbol
Částka 1000 Kč		Název finančního úřadu FINANČNÍ ÚŘAD PRO OLOMOUCKÝ KRAJ	
Slovy Jedem tisíc korun		Odesílatel (hůlkovým písmem, tiskem) JAN NOVÁK NOVÁ ULICE 1 779 01 OLOMOUC	
Název finančního úřadu FINANČNÍ ÚŘAD PRO OLOMOUCKÝ KRAJ		Č. účtu 721-47623811 / 0710	
Č. účtu 721-47623811 / 0710		V. symbol 7902036151	
S. symbol		Odesílatel	
Odesílatel JAN NOVÁK NOVÁ ULICE 1 779 01 OLOMOUC			

www.financnisprava.cz

Komise pro rodinu RM Tovačova vyhlašuje pro občany města **1. ročník letní soutěže o**

NEJKRÁSNĚJŠÍ ROZKVETLÉ OKNO

KDO SE MŮŽE ZÚČASTNIT:

Každý, kdo zašle nebo osobně dodá fotografie květinové výzdoby okna (bytu, rodinného domu, balkonu), která je viditelná pohledem z veřejné komunikace nebo prostranství.

JAK SE PŘIHLÁSIT DO SOUTĚŽE:

K fotografii přiložte průvodku se jménem, adresou, telefonním nebo emailovým kontaktem a nejpozději **do 19. 9. 2016** ji odevzdejte:

✱ emailem na **mu@tovacov.cz** nebo **bouchalovadagmar@centrum.cz**

✱ osobně na sekretariátu starosty města

Občanům, kteří nemají možnost květinovou výzdobu nafotit sami, fotografování zajistíme, pokud se nahlásí na sekretariátu starosty města.

Soutěžní fotografie budou vystaveny a následně vyhodnoceny v prostorách zámku v rámci hodového programu.

3 nejkrásnější květinové výzdoby budou oceněny a majitelé odměněni peněžním poukazem na nákup zahradnických potřeb.

Tovačovský kamelot 3/2016. Periodický tisk územního samosprávného celku města Tovačova. Vychází: 21. 6. 2016

Vydává Město Tovačov, Náměstí 12, 751 01 Tovačov, IČO: 00302082. Registrováno pod číslem: MK ČR E12650

Redakční rada: Květa Zajícová (kvetazaj@seznam.cz),
Mgr. Jitka Pěchová (jipekamelot@seznam.cz)
Mgr. Jitka Lehká
Mgr. Veronika Zavadilová
PhDr. Marta Sedlářová

Vychází 5x ročně v nákladu 300 ks, uzávěrka dalšího čísla je: 5. 9. 2016. Příspěvky je možné zasílat elektronicky na uvedené e-mailové adresy nebo je odevzdat na sekretariátě MěÚ nebo je vhodit do schránky označené štítkem Tovačovský kamelot (v průjezdu radnice)

Tisk: Tiskárna Brázda, provozovna Tyršova 4, Hodonín, 518367450@iol.cz, www.tiskarnabrazda.cz

**V sobotu 4. 6. 2016 se uskutečnilo setkání spolužáků ZŠ
v Tovačově u příležitosti krásného životního jubilea 70-ti let.
Bohužel se tohoto setkání již nedožilo
19 našich spolužaček a spolužáků.
Věřím, že se všichni účastníci srazu opět
ve zdraví sejdem při dalším výročí.**

A. Č.

Setkání spolužáků ZŠ Tovačov

FOTOTELEFON
HOTEL

Červen 2016

Myšlenky * Myšlenky * Myšlenky * Myšlenky * Myšlenky * Myšlenky * Myšlenky * Myšlenky

Čas ubíhá různě - podle toho s kým.

Každý den má svoje dary.

Týden pracovitého člověka je sedm dní, týden lenocha je sedmkrát zítra.

Učíme se po celý život. Až na školní léta.

Tvá první povinnost je udělat šťastným sama sebe. Až když jsi šťastný, uděláš šťastnými i ostatní.

Čestnost, otevřenost a upřímnost mohou být i vlastnosti blázna.

W. Shakespeare

M. V. Martialis

Německé přísloví

Gabriel Laub

Ludwig Feuerbach

Konfuciovy hovory

Myšlenky * Myšlenky * Myšlenky * Myšlenky * Myšlenky * Myšlenky * Myšlenky * Myšlenky